

**Diagnoza
lokalnych zasobów
i potrzeb w zakresie
usług społecznych dla
gminy Załuski**

Mazowsze.
serce Polski

Fundusze Europejskie
dla Rozwoju Społecznego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

„Projekt „Dla ciebie, dla mnie, dla nas – rozwój usług społecznych na Mazowszu”

Łączymy

Aktywizujemy

Wspieramy

Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej

- 00-844 Warszawa, ul. Grzybowska 80/82
- tel. 22 376 85 00, e-mail: mcps@mcps.com.pl
- www.mcps.com.pl

Dokument wytworzono w okresie wrzesień 2024 – kwiecień 2025 r.

Opracowanie: IBC Advisory Spółka Akcyjna oraz Centrum Badań Marketingowych Indicator Sp. z o.o.

SPIS TREŚCI

Wykaz używanych pojęć i skrótów	5
Wprowadzenie.....	7
Najważniejsze wnioski	9
I. Demografia	9
II. Sytuacja gospodarcza gminy	9
III. Lokalne zasoby usług społecznych	9
IV. Pomoc społeczna	9
V. Charakterystyka usług społecznych dla osób starszych w gminie Załuski w świetle danych zastanych i badań ankietowych.....	10
VI. Charakterystyka usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami w gminie Załuski w świetle danych zastanych i badań ankietowych	11
VII. Charakterystyka usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności w gminie Załuski w świetle danych zastanych i badań ankietowych	12
VIII. Charakterystyka usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w gminie Załuski w świetle danych zastanych i badań ankietowych.....	12
IX. Charakterystyka usług społecznych dla rodzin z dziećmi w gminie Załuski w świetle danych zastanych i badań ankietowych.....	13
X. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w gminie Załuski w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji	14
Rozdział I Diagnoza lokalnych zasobów gminy Załuski w zakresie usług społecznych w świetle analizy danych zastanych.....	16
I. Analiza sytuacji społecznej i demograficznej	16
II. Analiza lokalnych zasobów usług społecznych	18
III. Analiza świadczonych usług społecznych	19
Rozdział II Diagnoza usług społecznych – wnioski z badania ankietowego mieszkańców gminy Załuski	24
I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej	24
II. Opinie o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie w pięciu grupach beneficjentów.....	26
Rozdział III Diagnoza usług społecznych – wnioski z badania ankietowego instytucji świadczących usługi społeczne w gminie Załuski.....	48
I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej	48
II. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w gminie w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji	50
III. Analiza usług społecznych prowadzonych dla poszczególnych grup beneficjentów w badanych instytucjach, ich problemy w rozwoju i gotowości do świadczenia usług społecznych	51
IV. Opinie przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji	53

V. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS)	54
VI. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie gminy	55
Spis tabel	57
Spis wykresów	58

WYKAZ UŻYWANYCH POJĘĆ I SKRÓTÓW

CAPI – wywiad bezpośredni (ang. Computer Assisted Personal Interview).

CAWI – ankieta online (ang. Computer Assisted Web Interview).

CATI – wywiad telefoniczny (ang. Computer-Assisted Telephone Interviewing).

CUS – Centrum Usług Społecznych.

Deinstytucjonalizacja – rozumiana nie tyle jako dążenie do zamknięcia zakładów opieki długoterminowej, ale jako proces rozwoju usług społecznych na poziomie rodziny i lokalnej społeczności, który miałby umożliwić pozostawanie przez osobę potrzebującą pomocy jak najdłużej w swoim środowisku zamieszkania.

Diagnoza – Diagnoza lokalnych zasobów i potrzeb w zakresie usług społecznych na Mazowszu.

DPS – Dom Pomocy Społecznej.

EFS – Europejski Fundusz Społeczny.

FEPŻ – Fundusze Europejskie na Pomoc Żywnościową.

Gmina – podstawowa jednostka samorządu terytorialnego w Polsce, odpowiedzialna za lokalne sprawy publiczne. Jest najmniejszym szczeblem administracji publicznej, obejmującym obszar jednej lub kilku miejscowości.

GUS - Główny Urząd Statystyczny.

JOPS – Jednostka Organizacyjna Pomocy Społecznej.

LPDI - Lokalny Plan Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych.

MCPS – Mazowieckie Centrum Polityki Społecznej.

MGOPS – Miejsko Gminny Ośrodek pomocy Społecznej.

NGO – organizacja pozarządowa (ang. Non-Governmental Organisations).

NSP – Narodowy Spis Powszechny.

OPS – Ośrodek Pomocy Społecznej.

Osoba w wieku poprodukcyjnym – zaczyna się po 60 roku życia dla kobiet i po 65 roku życia dla mężczyzn, zgodnie z ustawowym wiekiem emerytalnym.

Osoba w wieku produkcyjnym – przedział wiekowy obejmuje osoby od 18 do 60 lat dla kobiet i od 18 do 65 lat dla mężczyzn.

Osoba w wieku przedprodukcyjnym – osoba, która jeszcze nie osiągnęła wieku, w którym może podjąć pracę zawodową i w związku z tym nie uczestniczy w rynku pracy.

OZPS – Ocena Zasobów Pomocy Społecznej.

Przemoc domowa – formy fizycznej, psychicznej, seksualnej, ekonomicznej lub emocjonalnej agresji stosowanej w relacjach rodzinnych lub bliskich, gdzie jedna osoba lub grupa osób sprawuje kontrolę nad inną.

Przyrost naturalny – różnica między liczbą urodzeń a liczbą zgonów na danym obszarze w określonym czasie, zazwyczaj w ciągu roku. Jest jednym z podstawowych wskaźników demograficznych służących do oceny czy populacja danego kraju lub regionu rośnie, maleje, czy pozostaje na stabilnym poziomie.

REGON – Krajowy Rejestr Urzędowy Podmiotów Gospodarki Narodowej.

Usługi społeczne – działania i programy realizowane przez państwo, samorządy lokalne lub organizacje pozarządowe, mające na celu wspieranie dobrostanu społecznego i zaspokajanie podstawowych potrzeb obywateli. Ich głównym celem jest pomoc osobom, które z różnych powodów (np. ekonomicznych, zdrowotnych, społecznych) nie są w stanie samodzielnie zadbać o siebie lub poprawić swojej sytuacji życiowej.

WPROWADZENIE

Organizowanie usług społecznych, obok polityki zabezpieczenia dochodu są współcześnie najważniejszym komponentem polityk publicznych państwa w zakresie realizowanej polityki społecznej. Stanowią one odpowiedź na wyzwania społeczne i powiązane są z potrzebami wynikającymi z takich procesów jak: zmiany demograficzne i starzenie się społeczeństwa, zmiany w strukturze rodzin, przeobrażenia rynku pracy, wzrost liczby osób o szczególnych potrzebach i z niepełnosprawnością, ryzyka socjalne, kryzysy personalne i rodzinne, a także zapotrzebowanie na kompetencje i kwalifikacje.

W jednostkach samorządu terytorialnego rozwój usług społecznych, powinien wspierać proces deinstytucjonalizacji rozumiany nie tyle jako dążenie do zamknięcia zakładów opieki całodobowej, ale jako proces rozwoju usług społecznych na poziomie rodziny i lokalnej społeczności, który miałby umożliwić pozostawanie przez osobę potrzebującą pomocy jak najdłużej w swoim środowisku zamieszkania. Zmiany w zakresie DI będą następowały w pierwszej kolejności poprzez uruchamianie nowych usług i nowych miejsc świadczenia usług w tzw. środowisku, tak by zapełnić obecnie istniejącą lukę pomiędzy opieką domową a instytucjonalną opieką całodobową.

Aby sprostać wyzwaniom związanym z rozwojem usług społecznych i deinstytucjonalizacji na poziomie gmin i powiatów, niezbędne jest przygotowanie Lokalnych Planów Deinstytucjonalizacji i Rozwoju Usług Społecznych (LPDI). Jednym z elementów LPDI jest dokonanie pogłębionej diagnozy stanu istniejącego i potrzeb społeczności lokalnej co do zakresu oraz form funkcjonowania i rozwoju usług społecznych.

Dlatego też głównym celem „Diagnozy lokalnych zasobów i potrzeb w zakresie usług społecznych w województwie mazowieckim” (zwanej dalej Diagnozą) jest kompleksowa ocena stanu i potrzeb sektora usług społecznych w gminach i powiatach Mazowsza. Diagnoza zawiera analizę obecnych zasobów oraz ocenę potrzeb mieszkańców województwa, szczególnie w kontekście opieki nad osobami starszymi, z niepełnosprawnościami, bezdomnymi, w kryzysie zdrowia psychicznego oraz dla rodzin z dziećmi w tym z dziećmi z niepełnosprawnościami. Niniejszy dokument stanowi raport częściowy z Diagnozy i dotyczy gminy Załuski w powiecie płońskim. Diagnoza składała się z 5 głównych komponentów badawczych. Tworzą one pełny obraz sytuacji w zakresie zasobów i potrzeb sektora usług społecznych w gminie Załuski oraz przedstawiają analizę zasobów i potrzeb kadrowych instytucji w tej jednostce samorządu terytorialnego.

Rysunek 1. Komponenty badawcze diagnozy.

Źródło: Opracowanie własne IBC.

NAJWAŻNIEJSZE WNIOSKI

I. Demografia

Gminę Załuski zamieszkiwały na koniec 2023 roku 5 494 osoby, z czego 2 745 stanowiły kobiety, a 2 749 mężczyźni. Spośród ogółu ludności odnotowano: 1 023 mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym, 3 259 mieszkańców w wieku produkcyjnym oraz 1 212 mieszkańców w wieku poprodukcyjnym.

II. Sytuacja gospodarcza gminy

Z uzyskanych danych dotyczących sytuacji gospodarczej gminy wynika, że dochody per capita były wyższe od średniej powiatowej i wojewódzkiej. Natomiast liczba zarejestrowanych w systemie REGON podmiotów gospodarczych była niższa od wskaźników dla powiatu i województwa.

III. Lokalne zasoby usług społecznych

Na terenie gminy było zarejestrowanych 18 organizacji pozarządowych, a także 3 Koła Gospodyń Wiejskich.

W przypadku placówek niepomocowych w gminie funkcjonowały: biblioteka, placówka służby zdrowia.

W gminie Załuski zlokalizowane były następujące gminne lub powiatowe placówki wsparcia (w tym jednostki organizacyjne pomocy społecznej): gminny ośrodek pomocy społecznej, Klub senior+.

IV. Pomoc społeczna

Struktura pomocy społecznej udzielanej przez OPS w gminie Załuski pokazuje, że dominującą formą wsparcia były świadczenia niepieniężne. W 2023 r. ze świadczeń w formie niepieniężnej skorzystało 69 osób. W tym samym okresie świadczenia w formie pieniężnej otrzymały 62 osoby. W ramach struktury otrzymanych świadczeń pomocy społecznej pomoc uzyskiwały w przeważającej części kobiety i osoby w wieku produkcyjnym.

Wśród głównych powodów przyznawania pomocy społecznej przez OPS w Gminie Załuski w 2023 r. należy wymienić następujące: ubóstwo (57 rodzin), długotrwałą lub ciężką chorobę (54 rodziny), niepełnosprawność (35 rodzin), bezrobocie (25 rodzin), bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego (2 rodziny).

W 2023 roku w gminie Załuski przeprowadzono 232 wywiady środowiskowe, którymi objęto 89 rodzin, liczących łącznie 188 osób. Praca socjalna została skierowana do 139 rodzin, w których znajdowało się łącznie 269 osób. W tym samym roku nie zawarto kontraktów socjalnych.

V. Charakterystyka usług społecznych dla **osób starszych** w gminie Załuski w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Na terenie gminy liczba osób starszych w 2023 r. wyniosła 1 212, co stanowiło 22,06% ogółu mieszkańców. Pomocą społeczną objętych zostało 50 rodzin spośród osób starszych, z czego 41 było jednoosobowych. W sumie udzielone wsparcie dotyczyło 70 członków tych rodzin, co stanowiło 1,27% ogółu mieszkańców gminy.

W gminie Załuski usługi opiekuńcze świadczone dla 15 osób na łączną kwotę 195 292 zł.

Na terenie gminy funkcjonowała placówka wsparcia dla osób starszych i był to Klub senior+.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gmina Załuski dobrze wspiera osoby starsze (41% beneficjenci usług społecznych, 47% niekorzystający z nich).

Opinia o tym czy usługi oferowane przez gminę Załuski osobom starszym są wystarczające jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że usługi są wystarczające (32% badanych) niż są niewystarczające (18% badanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia mają odwrotne zdanie (36% respondentów uważa ww. usługi za niewystarczające, a 22% badanych za wystarczające).

Wśród badanych mieszkańców przeważa opinia, że uzyskanie usług społecznych dla osób starszych na terenie gminy Załuski jest trudne. Mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych częściej przyznają, że ich uzyskanie jest trudne (47% badanych) niż jest łatwe (16% ankietowanych). Natomiast opinie beneficjentów usług są podzielone po równo (po 27% ankietowanych uważa uzyskanie usług społecznych za trudne oraz za łatwe).

Z analizy formularzy badawczych najczęściej osoby starsze w ciągu ostatnich 3 lat korzystały w gminie Załuski z następujących usług:

- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służących ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej)
- teleopieki.

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gminy Załuski najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób starszych to:

- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę

- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa).

VI. Charakterystyka usług społecznych dla **osób z niepełnosprawnościami** w gminie Załuski w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Według NSP w gminie Załuski zamieszkiwały 992 osoby z niepełnosprawnościami. W 2023 roku niepełnosprawność członka rodziny była powodem, dla którego wsparcie z pomocy społecznej otrzymało 35 rodzin zamieszkujących gminę, w których żyły łącznie 63 osoby. Warto również zauważyć, że w 2023 roku z tytułu niepełnosprawności przyznano zasiłek okresowy dla 1 osoby w kwocie 1 164 zł.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gmina Załuski dobrze wspiera osoby z niepełnosprawnościami (27% beneficjenci usług społecznych, 29% niekorzystający z nich).

Pośród badanych mieszkańców przeważa opinia o tym, że usługi oferowane przez gminę Załuski osobom z niepełnosprawnościami są niewystarczające (23% beneficjenci usług społecznych, 34% niekorzystający z nich).

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami na terenie gminy Załuski jest trudne (41% beneficjenci usług społecznych, 38% niekorzystający z nich).

Ankietowani uznali, że najczęściej osoby z niepełnosprawnościami w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania organizowanych przez gminę
- asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnościami.

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gminy Załuski najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami.

VII. Charakterystyka usług społecznych dla **osób w kryzysie bezdomności** w gminie Załuski w świetle danych zastanych i badań ankietowych

W roku 2023 bezdomność była przyczyną udzielenia pomocy społecznej 1 rodzinie, obejmującej 1 osobę, co stanowiło 0,02% populacji.

Wśród badanych mieszkańców przeważa opinia, że gmina Załuski dobrze wspiera osoby w kryzysie bezdomności. Mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych częściej przyznają, że gmina Załuski dobrze wspiera takie osoby (33% ankietowanych uważa, że gmina dobrze wspiera, a 21% pytanych, że źle wspiera takie osoby). Natomiast opinie beneficjentów usług społecznych są podzielone po równo (po 23% ankietowanych uważa, że gmina dobrze oraz że źle wspiera).

Ankietowani wskazali także, że usługi oferowane osobom w kryzysie bezdomności przez gminę Załuski są niewystarczające (32% beneficjenci usług społecznych, 40% niekorzystający z nich).

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności na terenie gminy Załuski jest trudne (41% beneficjenci usług społecznych, 49% niekorzystający z nich).

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej osoby w kryzysie bezdomności z terenu gminy Załuski w ciągu ostatnich 3 lat korzystały tylko z usług w postaci schroniska dla osób bezdomnych (100% badanych).

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gminy Załuski najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności to:

- punkty pomocy doraźnej
- noclegownie, ogrzewalnie
- schroniska dla osób bezdomnych
- praca socjalna.

VIII. Charakterystyka usług społecznych dla **osób w kryzysie zdrowia psychicznego** w gminie Załuski w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Analiza statystyk OPS w gminie Załuski wskazała, że w 2023 roku 54 rodziny były objęte świadczeniami z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Ze wsparcia z powodu alkoholizmu korzystała w 2023 roku 1 rodzina, w której funkcjonowała 1 osoba.

Na przeciwdziałanie alkoholizmowi gmina przeznaczyła 185 233 złotych. W 2023 roku przyznano zasiłek okresowy z tytułu długotrwałej choroby na kwotę 776 zł.

Gmina świadczyła specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla 1 osoby z zaburzeniami psychicznymi, na co wydatkowała 7 360 zł.

Wśród mieszkańców przeważa zdanie, że gmina Załuski źle wspiera osoby w kryzysie zdrowia psychicznego (37% beneficjenci usług społecznych, 30% niekorzystający z nich).

Uczestniczący w badaniu mieszkańcy stwierdzili, że usługi oferowane osobom w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminę Załuski są niewystarczające (32% beneficjenci usług społecznych, 44% niekorzystający z nich).

Wśród ankietowanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego na terenie gminy Załuski jest trudne (41% beneficjenci usług społecznych, 51% niekorzystający z nich).

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej osoby w kryzysie zdrowia psychicznego z terenu gminy Załuski w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z usług w postaci wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej).

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gminy Załuski najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia.

IX. Charakterystyka usług społecznych dla rodzin z dziećmi w gminie Załuski w świetle danych zastanych i badań ankietowych

Według danych GUS, w 2023 roku w gminie Załuski zamieszkiwały 1 023 osoby w wieku przedprodukcyjnym, co stanowiło 18,62% mieszkańców gminy. W przypadku wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej rodziny z dziećmi stanowiły 24,07% spośród wszystkich objętych świadczeniami. W tych rodzinach mieszkały łącznie 152 osoby. Rodzin z 1 dzieckiem było 15 i stanowiły 38,46% wszystkich rodzin, rodzin z 2 dziećmi było 12 i stanowiły 30,77% wszystkich rodzin, rodzin z 3 dziećmi było 9 i stanowiły 23,08% wszystkich rodzin, rodziny z 5 dziećmi były 2 i stanowiły 5,13% wszystkich rodzin, rodzina z 7 i więcej dziećmi była 1 i stanowiła 2,56% wszystkich rodzin. W 2023 roku pomocą społeczną objęto 15 rodzin niepełnych, zamieszkiwanych przez 45 osób.

W 2023 r. w gminie Załuski świadczenia przyznane w ramach wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" otrzymało 41 dzieci, co stanowiło koszt 38 414 zł. Pracą asystenta rodziny objęto 6 rodzin. Koszt pobytu dzieci w pieczy zastępczej wyniósł 58 515 zł. W 2023 roku na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego wydatkowano 1 749 006 zł.

Opinia badanych na temat wsparcia przez gminę Załuski rodzin z dziećmi jest podzielona. Mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych nieco częściej przyznają, że gmina dobrze wspiera rodziny z dziećmi (25% badanych uważa, że gmina dobrze, a 23% badanych uważa, że źle wspiera). Natomiast opinie beneficjentów są podzielone po równo (po 23% respondentów uważa, że gmina dobrze oraz źle wspiera rodziny z dziećmi).

Opinia o tym czy usługi oferowane przez gminę Załuski rodzinom z dziećmi są wystarczające jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że usługi są wystarczające (23% badanych) niż są niewystarczające (9% badanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia mają odwrotne zdanie (24% ankietowanych uważa ww. usługi za niewystarczające, a 18% pytanych za wystarczające).

Opinia badanych o stopniu trudności w uzyskaniu usług społecznych dla rodzin z dziećmi na terenie gminy Załuski jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że uzyskanie ww. usług jest łatwe (32% ankietowanych) niż jest trudne (10% badanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych mają odwrotne zdanie (25% ankietowanych uznało, że jest łatwe, 35% badanych, że jest trudne).

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej rodziny z dziećmi z terenu gminy Załuski w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- działań na rzecz rodzin wspierających
- placówek wsparcia dziennego dla dzieci
- poradnictwa, warsztatów, terapii
- pomocy psychologicznej, poradnictwa prawnego.

W opinii wszystkich przebadanych mieszkańców gminy Załuski najbardziej potrzebne usługi społeczne dla rodzin z dziećmi to:

- placówki wsparcia dziennego dla dzieci
- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne
- poradnictwo, warsztaty, terapie.

X. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w gminie Załuski w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji

Połowa przedstawicieli badanych instytucji w gminie ma wiedzę o rozwoju środowiskowych usług społecznych określanym pojęciem deinstytucjonalizacji, a wszyscy badani rozumieją jej definicję.

Wszyscy przedstawiciele badanych instytucji podzielają zdanie, że rozwój środowiskowych usług społecznych, czyli deinstytucjonalizacja jest słusznym kierunkiem rozwoju polityki społecznej w Polsce.

Zdaniem pracowników badanych instytucji przede wszystkim pożądanym jest w nich rozwój usług społecznych dla następujących grup odbiorców: osoby, które potrzebują umieszczenia w DPS oraz osoby z niepełnosprawnościami (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Główne bariery w rozwoju usług społecznych zgłaszane przez przedstawicieli badanych instytucji w stosunku do poszczególnych grup odbiorców w gminie Załuski to brak wystarczających zasobów w zakresie infrastruktury, brak środków finansowych oraz brak wystarczających zasobów kadrowych (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Badane instytucje zgłaszają umiarkowaną gotowość do rozwoju usług społecznych biorąc pod uwagę następujące wymiary:

- wymiar kadrowy (stan i wyszkolenie kadr) – 1 respondent raczej gotowe oraz 1 respondent raczej niegotowe
- wymiar finansowy (budżet instytucji) – raczej niegotowe
- wymiar infrastrukturalny (budynki) – niegotowe.

Wszyscy przedstawiciele badanych instytucji w gminie Załuski słyszeli o idei tworzenia centrum usług społecznych i pozytywnie ją oceniają. Przedstawiciele badanych instytucji nie mają zdania na temat idei tworzenia Centrum Usług Społecznych w gminie Załuski. Przedstawiciele badanych instytucji przyznali, że w ich gminie lub powiecie nie funkcjonuje Centrum Usług Społecznych

Wszyscy przedstawiciele badanych instytucji przyznali, że w ich gminie lub powiecie działają organizacje pozarządowe, zaś ich doświadczenia we współpracy z nimi są pozytywne.

ROZDZIAŁ I

DIAGNOZA LOKALNYCH ZASOBÓW GMINY ZAŁUSKI W ZAKRESIE USŁUG SPOŁECZNYCH W ŚWIETLE ANALIZY DANYCH ZASTANYCH

I. Analiza sytuacji społecznej i demograficznej

Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego, na dzień 31 grudnia 2023 roku liczba mieszkańców gminy Załuski wyniosła 5 494 osoby. Przyrost naturalny w gminie był ujemny i kształtował się na poziomie -13 osób. W 2023 roku saldo migracyjne było ujemne i wynosiło - 9 osób. W strukturze demograficznej przeważali mężczyźni, którzy stanowili 50,04% liczby mieszkańców.

Tabela 1. Sytuacja demograficzna w gminie Załuski w 2023 r.

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu (benchmark)	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba ludności	5 494	7 000	11 658
Gęstość zaludnienia	50,6	230,40	234,9
Przyrost naturalny	-13	-26	-30
Saldo migracji	-9	-2	31
Kobiety na 100 mężczyzn	100	102	101
Liczba i % osób w wieku przedprodukcyjnym	1 023, 18,62%	1 314, 18,64%	2 341, 19,79%
w tym K	493	646	1 139
w tym M	530	667	1 202
Liczba i % osób w wieku produkcyjnym	3 259, 59,32%	4 052, 58,26%	6 753, 58,08%
w tym K	1 478	1 853	3 589
w tym M	1 781	2 198	3 164
Liczba i % osób 65+	1 212, 22,06%	1 634, 23,10%	2 564, 22,13%
w tym K	774	1 063	1 672
w tym M	438	570	892

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych GUS.

Na każde 100 osób w wieku produkcyjnym w 2023 roku przypadało 37 osób w wieku poprodukcyjnym. Inne wskaźniki obciążenia demograficznego dla gminy w 2023 roku obejmowały:

- liczbę 69 osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym
- wartość 118,5 osób w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym
- współczynnik obciążenia demograficznego osób starszych wyniósł 28,30%
- odsetek osób w wieku 65 lat i więcej wynosił 22,06%, w tym dla kobiet 14,09%, a dla mężczyzn 7,97%.

Tabela 2. Sytuacja gospodarcza w gminie Załuski w 2023 r.

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu (benchmark)	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Dochody gminy per capita	7 954,15zł	7 005,79 zł	7 388,45 zł
Dochody własne per capita	3 171,58 zł	2 567,38 zł	2 813,98 zł
Podmioty w REGON/1000 mieszk.	82	82,08	99

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych GUS.

Tabela 2 ukazuje podstawowe wskaźniki charakteryzujące sytuację gospodarczą gminy Załuski w 2023 roku. W zestawieniu uwzględniono dochody gminy per capita, dochody własne per capita oraz liczbę podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w systemie REGON w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Dla lepszego zobrazowania pozycji gminy, wartości te porównano ze średnimi wynikami dla powiatu oraz województwa mazowieckiego (bez Warszawy). Z przedstawionych danych wynika, że dochody gminy per capita były wyższe od średniej powiatowej i wojewódzkiej. Natomiast liczba zarejestrowanych w systemie REGON podmiotów gospodarczych była niższa od wskaźników dla powiatu i województwa.

Tabela 3. Kapitał społeczny w gminie Załuski w 2023 r.

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu (benchmark)	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba organizacji pozarządowych	18	23,25	38
NGO/ 1000 mieszk.	3,28	3,41	3,38
Frekwencja w wyborach samorządowych	41,33%	52,72%	58,92%
Frekwencja w wyborach parlamentarnych	67,35%	68,24%	73,86%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie NGO.pl oraz Państwowej Komisji Wyborczej.

Tabela 3 przedstawia wybrane wskaźniki społeczne dotyczące gminy Załuski w 2023 roku, w porównaniu do średnich wartości dla powiatu oraz województwa mazowieckiego (bez Warszawy). Analiza obejmuje liczbę organizacji pozarządowych (NGO) oraz ich liczbę w przeliczeniu na 1000 mieszkańców. Dodatkowo zestawiono frekwencję w wyborach samorządowych i parlamentarnych, co pozwala na ocenę poziomu zaangażowania obywatelskiego mieszkańców gminy w stosunku do szerszego kontekstu regionalnego. W przypadku wskaźników dotyczących NGO były one niższe od średniej w powiecie i województwie. Również w zakresie aktywności obywatelskiej (frekwencji wyborczej) wartości wskaźników wyborów parlamentarnych oraz samorządowych były niższe od średnich powiatowych i wojewódzkich.

II. Analiza lokalnych zasobów usług społecznych

W gminie Załuski funkcjonowała jednostka organizacyjna pomocy społecznej, tj. gminny ośrodek pomocy społecznej.

Tabela 4. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej na terenie gminy Załuski

Nazwa	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Koszty utrzymania	Sposób finansowania
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej	Załuski 77B, 09-142 Załuski	Urząd Gminy	7	3 652 407 zł	Środki własne gminy, dotacja na zadania własne oraz zlecone z budżetu Wojewody.

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych OPS.

Zapewniał on szeroki zakres usług i świadczeń, działając na rzecz osób i rodzin wymagających pomocy. W tabeli 4 przedstawiono szczegółowe dane dotyczące lokalizacji, organizacji pracy, liczby pracowników, kosztów utrzymania oraz źródeł finansowania tej jednostki.

Tabela 5. Podmioty ekonomii społecznej na terenie gminy Załuski

Typ Podmiotu Ekonomii Społecznej	Liczba Podmiotów
Organizacje pozarządowe	18
Koła Gospodyń Wiejskich	3
Spółdzielnia socjalna	0
Zakład Aktywności Zawodowej	0
Centrum Integracji Społecznej	0
Klub integracji Społecznej	0
Warsztaty Terapii Zajęciowej	0

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator.

W gminie Załuski funkcjonowały podmioty ekonomii społecznej, które wspierały lokalną społeczność i rozwój inicjatyw społeczno-gospodarczych. Dominowały organizacje pozarządowe, których liczba wynosiła 18, co stanowiło największą grupę w tej kategorii. Działały także 3 Koła Gospodyń Wiejskich, angażujące się w aktywność społeczną i kulturalną.

Tabela 6. Organizacje pozarządowe na terenie gminy Załuski

Rodzaj działalności NGO	Liczba NGO
Sport	4
Kultura	1
Edukacja	1
Zdrowie	0
Pomoc społeczna	0
Bezpieczeństwo	5
Rozwój lokalny	2
Ekologia	0
Demokracja	0
Wsparcie organizacji pozarządowych	0
Rynek pracy	0
Działalność międzynarodowa	0
Nauka i technika	0

Rodzaj działalności NGO	Liczba NGO
Branżowe	0
Religia	0
Suma	13

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych <https://spis.ngo.pl/mazowieckie-zaluski-142012?cat%5B2386%5D=2387&cat%5B2898%5D=2899> i zestawienia udostępnionego przez Stowarzyszenie Klon/Jawor [dostęp 1.12.2024].

W gminie Załuski w 2024 roku było łącznie zarejestrowanych 18 organizacji pozarządowych. Spośród nich rodzaj swojej działalności wskazało 13 (jedna organizacja mogła wskazać kilka działalności, lub nie musiała wskazać wcale). W tabeli 6 przedstawiono je w podziale na rodzaj prowadzonej działalności. Z zawartych powyżej danych wynika, że dominującym rodzajem organizacji pozarządowych na terenie gminy były te o charakterze bezpieczeństwa, sportowym i rozwoju lokalnego.

Tabela 7. Podmioty niepomocowe na terenie gminy Załuski

Nazwa podmiotu niepomocowego	Lokalizacja	Organ prowadzący	Liczba pracowników	Sposób finansowania	Świadczone usługi
Gminna Biblioteka Publiczna w Załuskach	ul. Gminna 17, 09-142 Załuski	Urząd gminy	Brak danych	Budżet samorządowy	Usługi kulturalne, czytelnictwo
Placówki służby zdrowia ¹	Gmina Załuski	Urząd gminy, podmioty prywatne	Brak danych	Budżet samorządowy, NFZ, środki prywatne	Usługi medyczne

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych Urzędu Gminy Załuski. Więcej informacji na stronie gminy pod adresem: <https://zaluski.pl/> [Dostęp: 18.12.2024]

W tabeli 7 zawarto zestawienie informacji dotyczących podmiotów niepomocowych funkcjonujących na terenie gminy Załuski. Zestawienie obejmuje nazwę i lokalizację podmiotów, organ prowadzący, liczbę pracowników (jeśli dane są dostępne), źródła finansowania oraz rodzaje świadczonych usług. Przedstawione podmioty realizowały różnorodne zadania w zakresie kultury, sportu, edukacji oraz ochrony zdrowia, wspierając rozwój społeczności lokalnej. Z przedstawionych powyżej danych wynika, że na terenie gminy funkcjonowały następujące placówki niepomocowe: biblioteka, placówki służby zdrowia.

III. Analiza świadczonych usług społecznych

1. Pomoc społeczna

Poniższa tabela 8 przedstawia zestawienie danych dotyczących liczby osób i rodzin objętych świadczeniami pomocy społecznej w gminie Załuski w 2023 roku w porównaniu ze średnimi wartościami dla powiatu i województwa. Dane obejmują zarówno świadczenia pieniężne, jak i niepieniężne, z uwzględnieniem struktury wiekowej beneficjentów. Dodatkowo zaprezentowano liczbę kobiet, mężczyzn oraz rodzin korzystających ze świadczeń, a także liczbę osób w tych rodzinach.

¹ Szczegółowe informacje na temat placówek służby zdrowia na terenie gminy można znaleźć pod linkiem: <https://ratusz.pl/1420122/zaluski/sluzba-zdrowia> (Dostęp 18.12.2024 r.)

Tabela 8. Osoby korzystające z pomocy społecznej w Ośrodku Pomocy Społecznej w 2023 r.

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
Liczba osób, którym przyznano świadczenie	126	201	265
- świadczenia pieniężne	62	101	154
- świadczenia niepieniężne	69	109	131
Liczba rodzin	89	152	260
Liczba osób w rodzinach	188	354	553

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych OPS Załuski (MRiPS-03R).

Tabela 9. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej w Ośrodku Pomocy Społecznej w 2023 roku w podziale na wiek i płeć

Wyszczególnienie	Wartość dla gminy	Średnia wartość dla powiatu	Średnia wartość dla województwa (bez Warszawy) (benchmark)
- w wieku 0-17	28,57%	40,08%	40,32%
- w wieku produkcyjnym	47,62%	37,56%	42,21%
- w wieku poprodukcyjnym	23,81%	22,36%	17,47%
Liczba kobiet, którym przyznano świadczenia	53,97%	51,93%	49,13%
Liczba mężczyzn, którym przyznano świadczenia	46,03%	48,07%	50,87%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych OPS Załuski (OZPS).

Struktura pomocy społecznej udzielanej przez OPS w gminie Załuski pokazuje, że dominującą formą wsparcia były świadczenia niepieniężne. W 2023 r. ze świadczeń w formie niepieniężnej skorzystało 69 osób. W tym samym okresie świadczenia w formie pieniężnej otrzymały 62 osoby. W ramach struktury otrzymanych świadczeń pomocy społecznej pomoc uzyskiwały w przeważającej części kobiety i osoby w wieku produkcyjnym.

Tabela 10. Powody przyznawania pomocy społecznej w ośrodku pomocy społecznej w gminie Załuski w 2023 r.

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	% rodzin korzystających z pomocy społecznej	% mieszkańców gminy
Ubóstwo	57	110	64,04%	2%
Sieroctwo	0	0	0%	0%
Bezdomność	1	1	1,12%	0,02%
Potrzeba ochrony macierzyństwa	11	62	12,36%	1,13%
- w tym wielodzietność	11	62	12,36%	1,13%
Bezrobocie	25	77	28,09%	1,40%
Niepełnosprawność	35	63	39,33%	1,15%
Długotrwała lub ciężka choroba	54	84	60,67%	1,53%
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	2	6	2,25%	0,11%
- w tym rodziny niepełne	2	6	2,25%	0,11%
- w tym rodziny wielodzietne	0	0	0%	0%
Przemoc domowa	0	0	0%	0%
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0%	0%

Wyszczególnienie	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	% rodzin korzystających z pomocy społecznej	% mieszkańców gminy
Alkoholizm	1	1	1,12%	0,02%
Narkomania	0	0	0%	0%
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	1	1,12%	0,02%
Trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub pozwolenie na pobyt czasowy	0	0	0%	0%
Zdarzenie losowe	1	4	1,12%	0,07%
Sytuacja kryzysowa	0	0	0%	0%
Kłęska żywiołowa lub ekologiczna	0	0	0%	0%

Źródło: Opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie danych OPS.

Zgodnie z artykułem 7 ustawy o pomocy społecznej², pomocy społecznej udziela się osobom i rodzinom w szczególności z powodu: ubóstwa, sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, niepełnosprawności, długotrwałej lub ciężkiej choroby, przemocy domowej, potrzeby ochrony ofiar handlu ludźmi, potrzeby ochrony macierzyństwa lub wielodzietności, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych lub wielodzietnych, trudności w integracji cudzoziemców, trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, alkoholizmu lub narkomanii, zdarzenia losowego i sytuacji kryzysowej, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

Wśród powodów przyznawania pomocy przez OPS w gminie Załuski w 2023 roku należy wymienić następujące:

- ubóstwo dotknęło 57 rodzin
- długotrwała lub ciężka choroba dotyczyła 54 rodzin
- niepełnosprawność wystąpiła u 35 rodzin
- bezrobocie dotknęło 25 rodzin
- potrzeba ochrony macierzyństwa dotyczyła 11 rodzin, w tym rodzin wielodzietnych, których było 11
- bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego dotyczyła 2 rodzin, w tym 2 rodzin niepełnych
- bezdomność dotknęła 1 rodziny
- alkoholizm wystąpił u 1 rodziny
- trudność w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego wystąpiła u 1 rodziny
- zdarzenia losowe dotknęły 1 rodziny
- potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi oraz klęska żywiołowa lub ekologiczna, sytuacja kryzysowa, przemoc domowa, narkomania, trudności w integracji osób, które otrzymały status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub pozwolenie na pobyt czasowy i sieroctwo nie były przyczyną przyznania wsparcia z pomocy społecznej.

W 2023 roku zasiłki stałe przyznano łącznie 25 osobom na łączną kwotę 167 502 zł. Z tego:

² Tekst jednolity Dz.U. z 2024 poz. 1283

- zasiłki stałe dla osób samotnie gospodarujących otrzymały 23 osoby na sumę 155 285 zł
- zasiłki stałe dla osób w rodzinie przyznano 3 osobom na łączną kwotę 12 217 zł.

W 2023 roku zasiłki okresowe przyznano 4 osobom na łączną kwotę 4 270 zł. Z tego:

- z tytułu bezrobocia udzielono 3 zasiłków na sumę 2 330 zł
- z tytułu długotrwałej choroby przyznano 1 zasiłek na kwotę 776 zł
- z tytułu niepełnosprawności udzielono 1 zasiłku o wartości 1 164 zł.

W 2023 roku gmina Załuski udzieliła wsparcia w różnych formach. Zasiłki celowe na pokrycie wydatków związanych ze zdarzeniami losowymi otrzymała 1 osoba, na co przeznaczono 10 000 złotych. Ponadto sprawienie pogrzebu zostało zrealizowane w formie 1 świadczenia o wartości 3 250 zł. Inne zasiłki celowe i świadczenia w naturze przyznano 47 osobom na łączną kwotę 27 584 zł.

W 2023 roku gmina Załuski udzieliła wsparcia w postaci dodatku energetycznego dla 10 osób na łączną kwotę 15 810 zł. Natomiast dodatki mieszkaniowe zostały przyznane 2 gospodarstwom domowym, na co przeznaczono łącznie 4 753 zł. Gmina posiadała w 2023 roku środki finansowe na wydatki w pomocy społecznej i innych obszarach polityki społecznej w wysokości 4 276 476 zł, w tym w budżecie OPS 3 652 407 zł.

2. Zasoby instytucjonalne

W 2023 roku gmina Załuski dysponowała 10 mieszkaniami komunalnymi, w tym 1 mieszkaniem socjalnym. W ciągu roku złożono 3 wnioski o przyznanie mieszkania komunalnego, a na mieszkanie socjalne oczekiwała 1 osoba. Odnotowano 1 wyrok eksmisji bez wskazania lokalu socjalnego.

Na terenie gminy nie funkcjonował dom pomocy społecznej prowadzony przez gminę. Mieszkańcy gminy, którzy wymagali umieszczenia w takiej placówce, byli kierowani do instytucji prowadzonych przez powiat. W 2023 roku takich osób było 5, a gmina poniosła koszty w wysokości 273 192 złotych za ich pobyt w domu pomocy społecznej.

3. Praca socjalna

W 2023 roku w gminie Załuski przeprowadzono 232 wywiady środowiskowe, którymi objęto 89 rodzin, liczących łącznie 188 osób. Praca socjalna została skierowana do 139 rodzin, w których znajdowało się łącznie 269 osób.

4. Zasoby i usługi wspierające osoby starsze

Na terenie gminy liczba osób starszych wynosiła 1 212, co stanowiło 22,06% ogółu mieszkańców. Pomocą społeczną objętych zostało 50 rodzin spośród osób starszych, z czego 41 było jednoosobowych. W sumie udzielone wsparcie dotyczyło 70 członków tych rodzin, co stanowiło 1,27% ogółu mieszkańców gminy.

W gminie Załuski usługi opiekuńcze świadczone dla 15 osób na łączną kwotę 195 292 zł.

Na terenie gminy funkcjonowała placówka wsparcia dla osób starszych i był to Klub senior+.

5. Zasoby i usługi wspierające osoby z niepełnosprawnościami

Według NSP w gminie Załuski zamieszkiwały 992 osoby z niepełnosprawnościami. W 2023 roku niepełnosprawność członka rodziny była powodem, dla którego wsparcie z pomocy społecznej otrzymało 35 rodzin, w których żyły łącznie 63 osoby. Warto również zauważyć, że w 2023 roku z tytułu niepełnosprawności przyznano okresowy zasiłek dla 1 osoby w kwocie 1 164 zł.

6. Zasoby i usługi wspierające osoby w kryzysie bezdomności

W roku 2023 bezdomność była przyczyną udzielenia pomocy społecznej 1 rodzinie, obejmującej 1 osobę, co stanowiło 0,02% populacji. Gmina udzieliła 1 świadczenia schronienia na kwotę 9 000 zł.

7. Zasoby i usługi wspierające osoby w kryzysie zdrowia psychicznego

Analiza statystyk OPS w gminie Załuski wskazała, że w 2023 roku 54 rodziny były objęte świadczeniami z tytułu długotrwałej lub ciężkiej choroby. Ze wsparcia z powodu alkoholizmu korzystała w 2023 roku 1 rodzina, w której funkcjonowała 1 osoba.

Na przeciwdziałanie alkoholizmowi gmina przeznaczyła 185 233 złotych. W 2023 roku przyznano 1 zasiłek okresowy z tytułu długotrwałej choroby na kwotę 776 zł.

Gmina świadczyła specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania dla 1 osoby z zaburzeniami psychicznymi, na co wydatkowała 7 360 zł.

8. Zasoby i usługi wspierające rodzinę i dzieci w tym dzieci z niepełnosprawnościami

Według danych GUS, w 2023 roku w gminie Załuski zamieszkiwały 1 023 osoby w wieku przedprodukcyjnym, co stanowiło 18,62% mieszkańców gminy. W przypadku wsparcia w ramach systemu pomocy społecznej rodziny z dziećmi stanowiły 24,07% spośród wszystkich objętych świadczeniami. W tych rodzinach mieszkali łącznie 152 osoby. Rodzin z 1 dzieckiem było 15 i stanowiły 38,46% wszystkich rodzin, rodzin z 2 dziećmi było 12 i stanowiły 30,77% wszystkich rodzin, rodzin z 3 dziećmi było 9 i stanowiły 23,08% wszystkich rodzin, rodziny z 5 dziećmi były 2 i stanowiły 5,13% wszystkich rodzin, rodzina z 7 i więcej dziećmi była 1 i stanowiła 2,56% wszystkich rodzin. W 2023 roku pomocą społeczną objęto 15 rodzin niepełnych, zamieszkiwanych przez 45 osób.

W 2023 r. w gminie Załuski świadczenia przyznane w ramach wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" otrzymało 41 dzieci, co stanowiło koszt 38 414 zł. Pracą asystenta rodziny objęto 6 rodzin. Koszt pobytu dzieci w pieczy zastępczej wyniósł 58 515 zł. W 2023 roku na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego wydatkowano 1 749 006 zł.

ROZDZIAŁ II

DIAGNOZA USŁUG SPOŁECZNYCH – WNIOSKI Z BADANIA ANKIETOWEGO MIESZKAŃCÓW GMINY ZAŁUSKI

I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej

1. Metodologia badania

Na potrzeby niniejszej diagnozy zostało przeprowadzone przez firmy IBC oraz CBM Indicator we współpracy z MCPS **badanie mieszkańców** gmin i powiatów w zakresie świadczonych usług społecznych w województwie mazowieckim. Badanie miało charakter ilościowy i zostało przeprowadzone w styczniu i lutym 2025 roku za pomocą kwestionariusza ankietowego skierowanego do mieszkańców korzystających i niekorzystających z usług społecznych. W badaniu zostało zastosowane podejście mieszane (mixed mode) obejmujące trzy techniki zbierania danych: CAWI (ankieta online), CATI (wywiady telefoniczne) oraz CAPI (wywiady bezpośrednie). **Wielkość próby dla mieszkańców gminy Załuski wyniosła 90 ankietowanych** (część pytań ze względu na ich tematykę została zadana mniejszej, dedykowanej grupie mieszkańców).

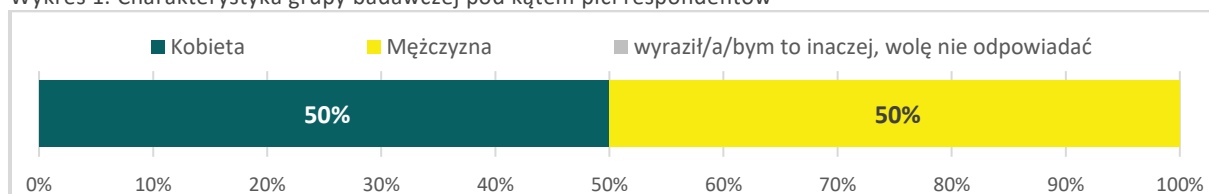
W badaniu mieszkańców gminy wyodrębniono dwie grupy: **beneficjentów usług społecznych** oraz **mieszkańców niekorzystających z usług społecznych**. Do grona beneficjentów zostały zaliczone osoby należące do pięciu podgrup i korzystające w ciągu ostatnich 3 lat z dedykowanych im usług społecznych:

- osoby starsze
- osoby z niepełnosprawnościami (w tym dzieci)
- osoby w kryzysie bezdomności
- osoby z problemami zdrowia psychicznego
- rodziny z dziećmi.

2. Charakterystyka grupy badawczej

Poniżej prezentujemy charakterystykę grupy badawczej w zakresie następujących zmiennych: płci, wieku, wykształcenia, sytuacji zawodowej, sytuacji materialnej respondentów. Grupa ta uczestniczyła w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Załuski o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla pięciu grup beneficjentów.

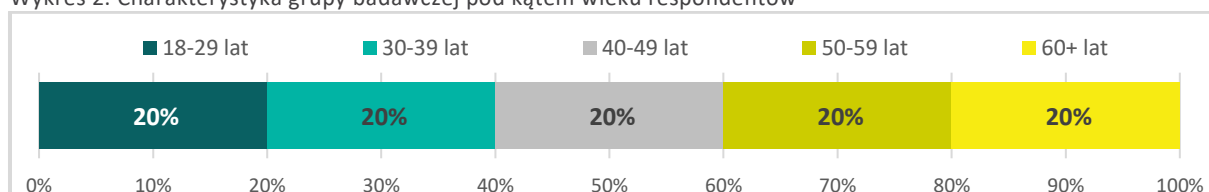
Wykres 1. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem płci respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przedmiotowym badaniu w przypadku płci respondentów nie odnotowano jednej dominującej grupy badanych (po 50% kobiety i mężczyźni).

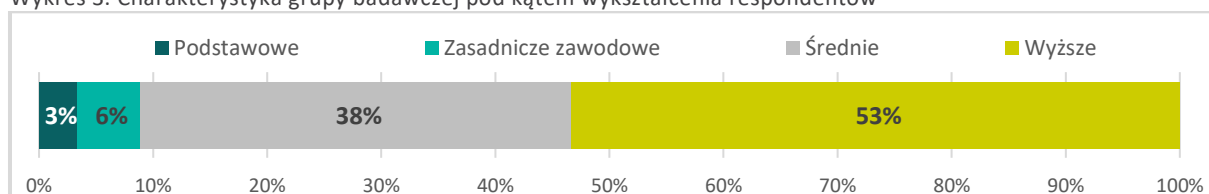
Wykres 2. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wieku respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku wieku respondentów nie odnotowano jednej dominującej grupy respondentów. W każdej z badanych grup wiekowych odnotowano 20% ankietowanych.

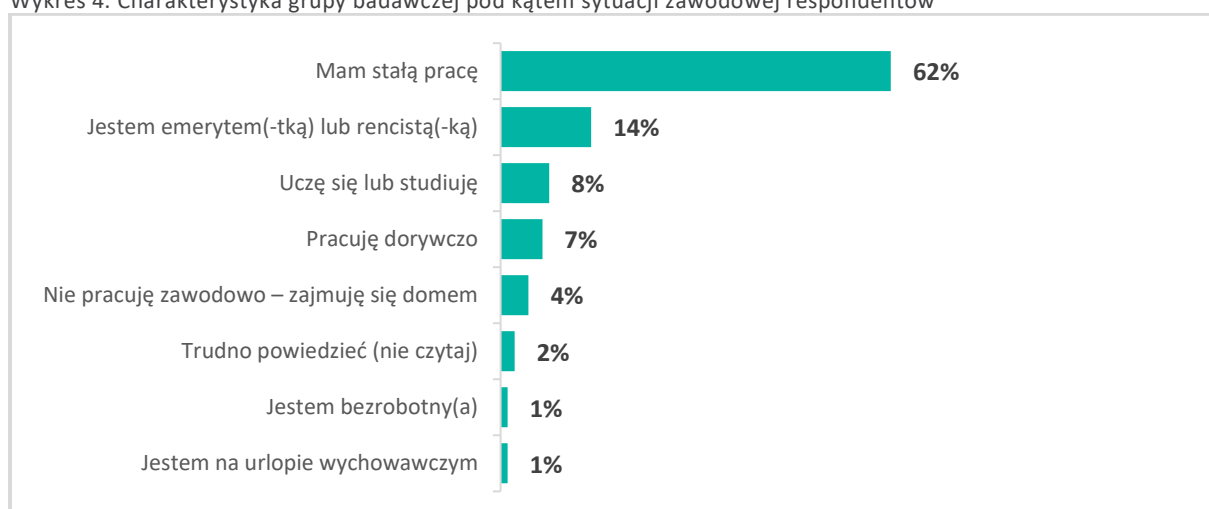
Wykres 3. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wykształcenia respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Analiza ankiet badawczych wykazała, że w przypadku wykształcenia respondentów dominującymi grupami byli ci z wykształceniem wyższym (53% badanych) i średnim (38% badanych).

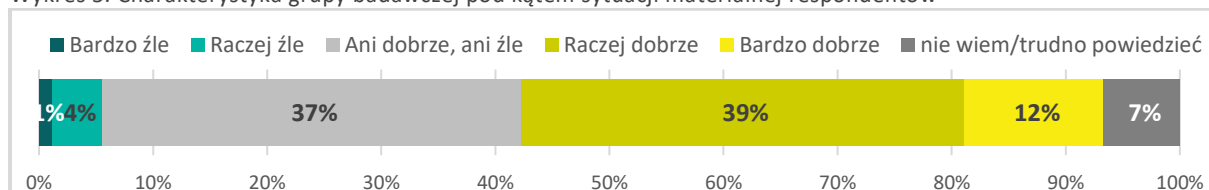
Wykres 4. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Jeżeli chodzi o charakterystykę grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów przeważającą grupą były osoby posiadające stałą pracę (62% badanych).

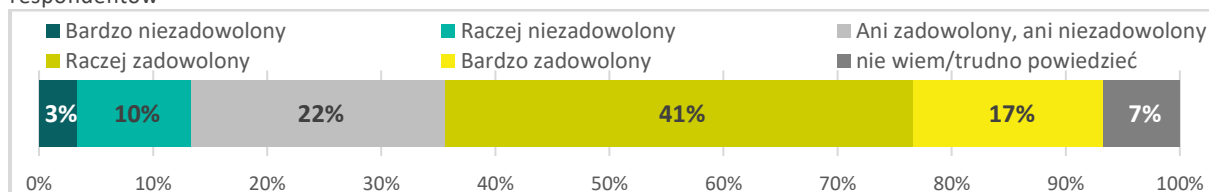
Wykres 5. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji materialnej respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Respondenci określili w przeważającej części swoją sytuację materialną jako raczej dobrą (39% badanych) oraz ani dobrą, ani złą (37% badanych).

Wykres 6. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem stopnia zadowolenia zamieszkiwania na terenie gminy przez respondentów

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

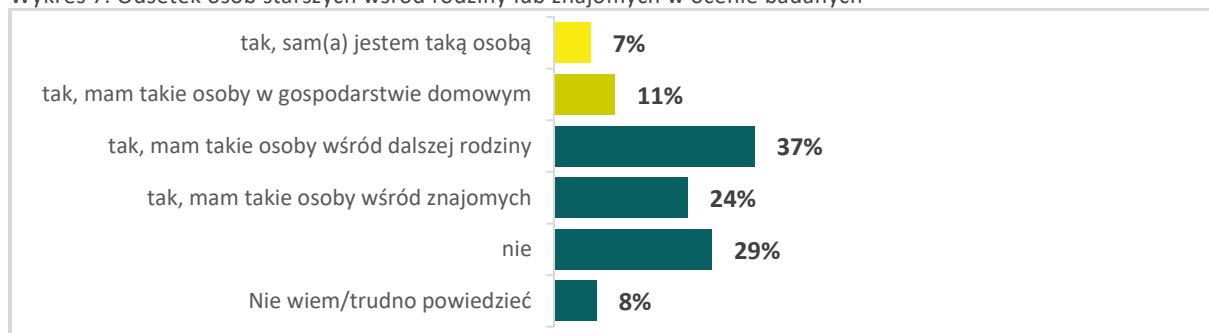
Ankietowani biorący udział w badaniu wyrazili opinię, że są raczej zadowoleni (41% badanych) oraz bardzo zadowoleni (17% badanych) z zamieszkiwania na terenie gminy Załuski.

II. Opinie o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie w pięciu grupach beneficjentów

1. Usługi społeczne dla osób starszych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Załuski o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób starszych.

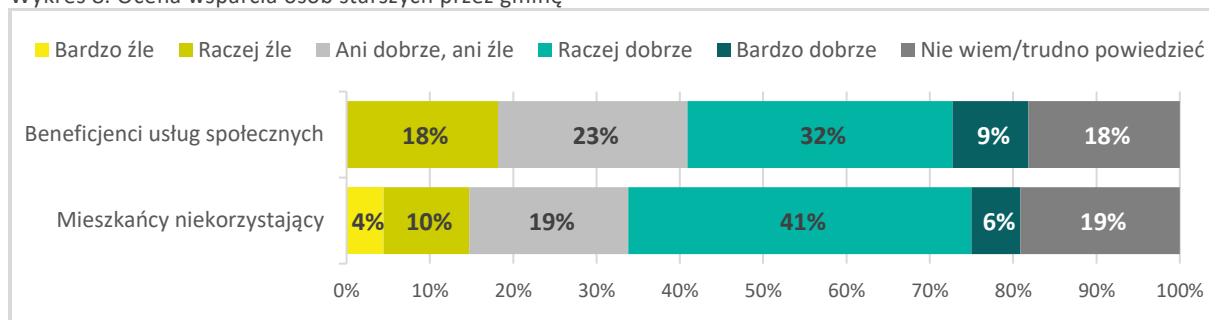
Wykres 7. Odsetek osób starszych wśród rodziny lub znajomych w ocenie badanych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców gminy Załuski 7% stanowiły osoby starsze, dodatkowo 11% badanych przyznało, że ma takie osoby w gospodarstwie domowym natomiast 37% ankietowanych ma takie osoby wśród dalszej rodziny a 24% wśród znajomych.

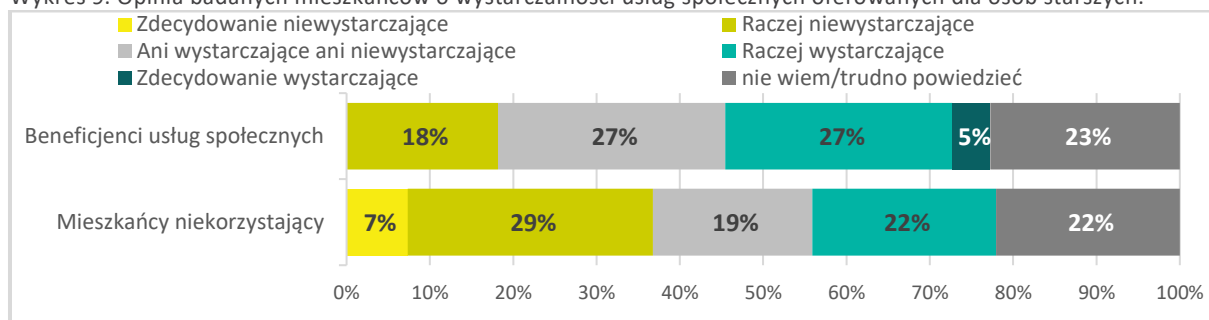
Wykres 8. Ocena wsparcia osób starszych przez gminę

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gmina Załuski dobrze wspiera osoby starsze (41% beneficjenci usług społecznych, 47% niekorzystający z nich).

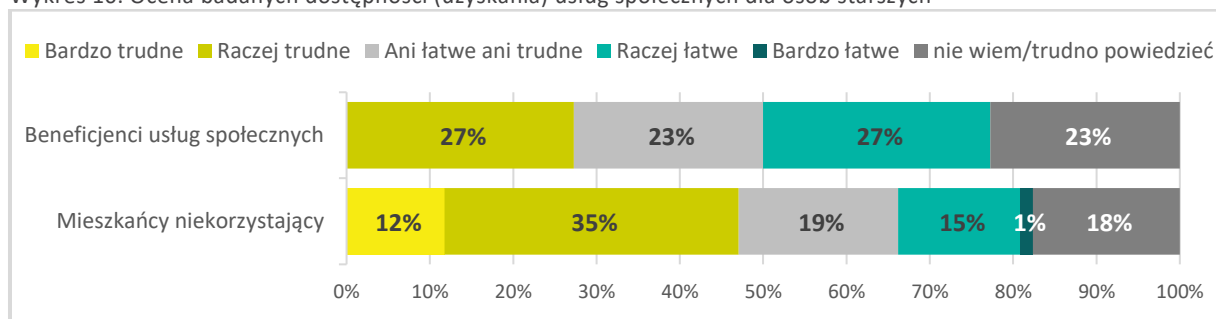
Wykres 9. Opinia badanych mieszkańców o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób starszych.

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinia o tym czy usługi oferowane przez gminę Załuski osobom starszym są wystarczające jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że usługi są wystarczające (32% badanych) niż są niewystarczające (18% badanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia mają odwrotne zdanie (36% respondentów uważa ww. usługi za niewystarczające, a 22% badanych za wystarczające).

Wykres 10. Ocena badanych dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób starszych

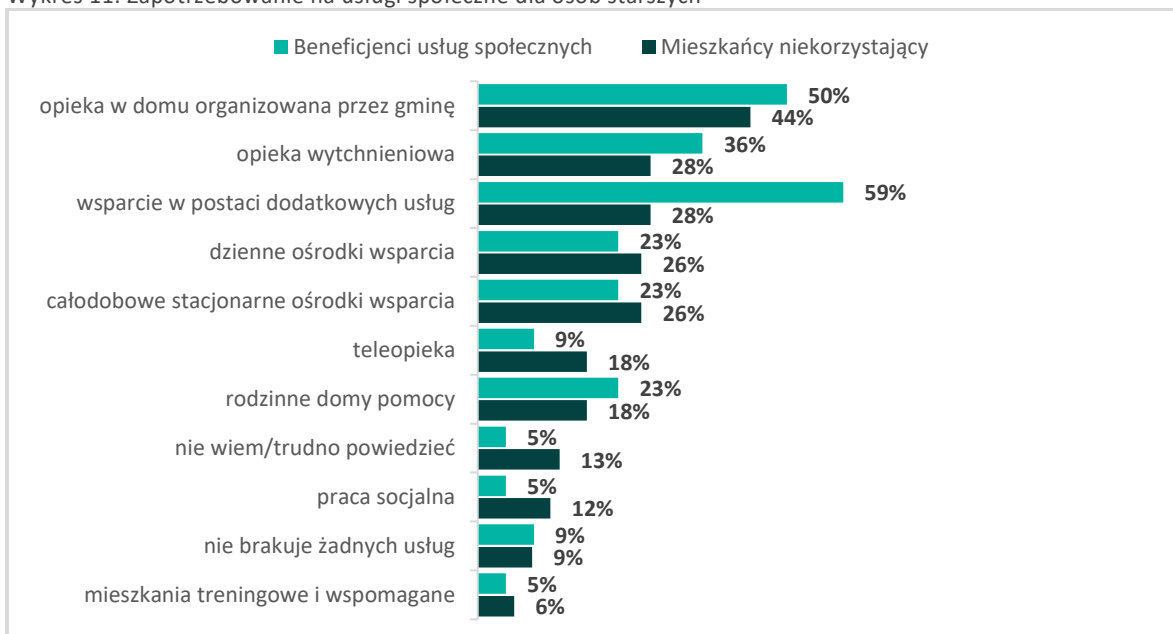

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców przeważa opinia, że uzyskanie usług społecznych dla osób starszych na terenie gminy Załuski jest trudne. Mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych

częściej przyznają, że ich uzyskanie jest trudne (47% badanych) niż jest łatwe (16% ankietowanych). Natomiast opinie beneficjentów usług są podzielone po równo (po 27% ankietowanych uważa uzyskanie usług społecznych za trudne oraz za łatwe).

Wykres 11. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób starszych

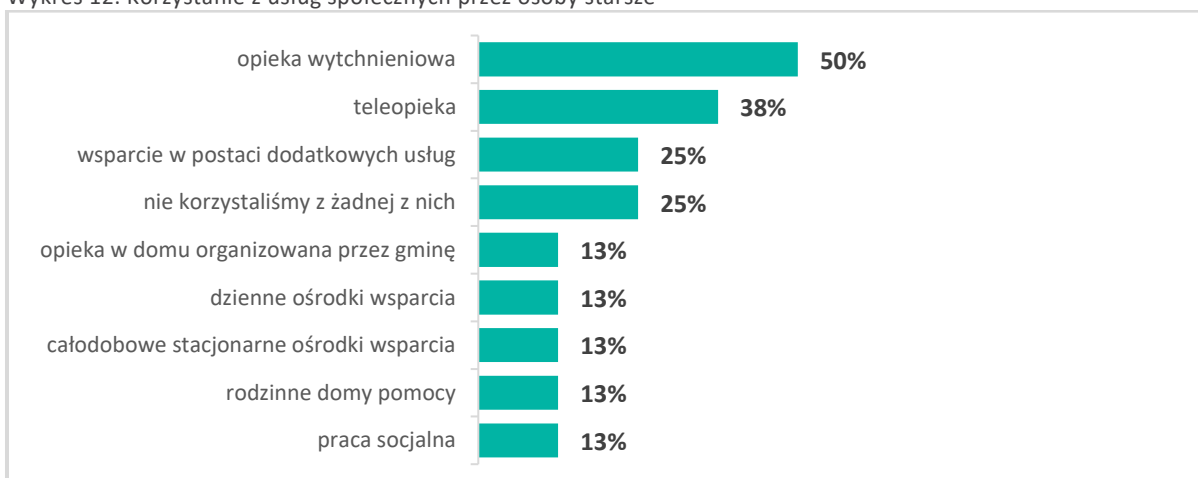

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gminy Załuski najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób starszych to:

- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa).

Wykres 12. Korzystanie z usług społecznych przez osoby starsze

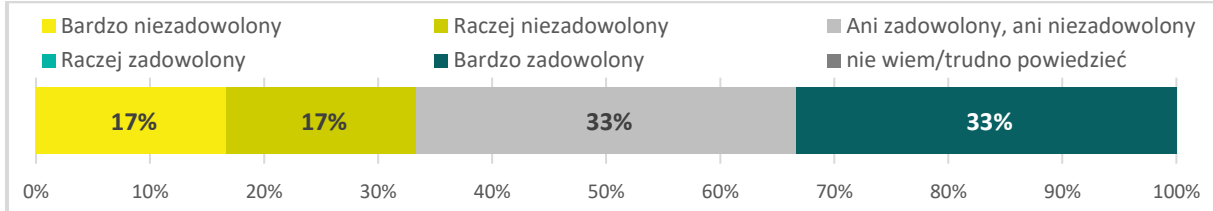

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy formularzy badawczych najczęściej osoby starsze w ciągu ostatnich 3 lat korzystały w gminie Załuski z następujących usług:

- wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służących ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej)
- teleopieki.

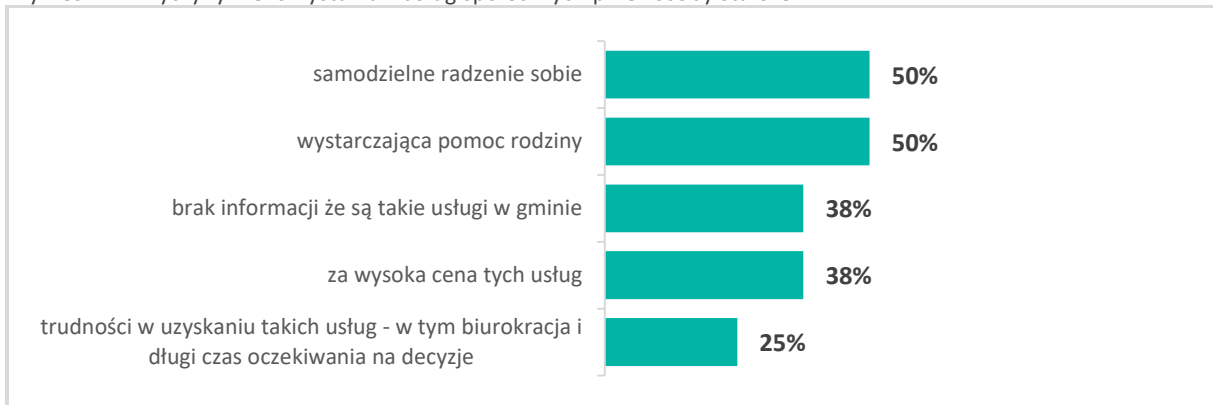
Wykres 13. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób starszych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinie mieszkańców gminy Załuski korzystających z usług społecznych dla osób starszych na temat zadowolenia z nich są podzielone (34% badanych jest niezadowolonych, a 33% pytanych jest zadowolonych).

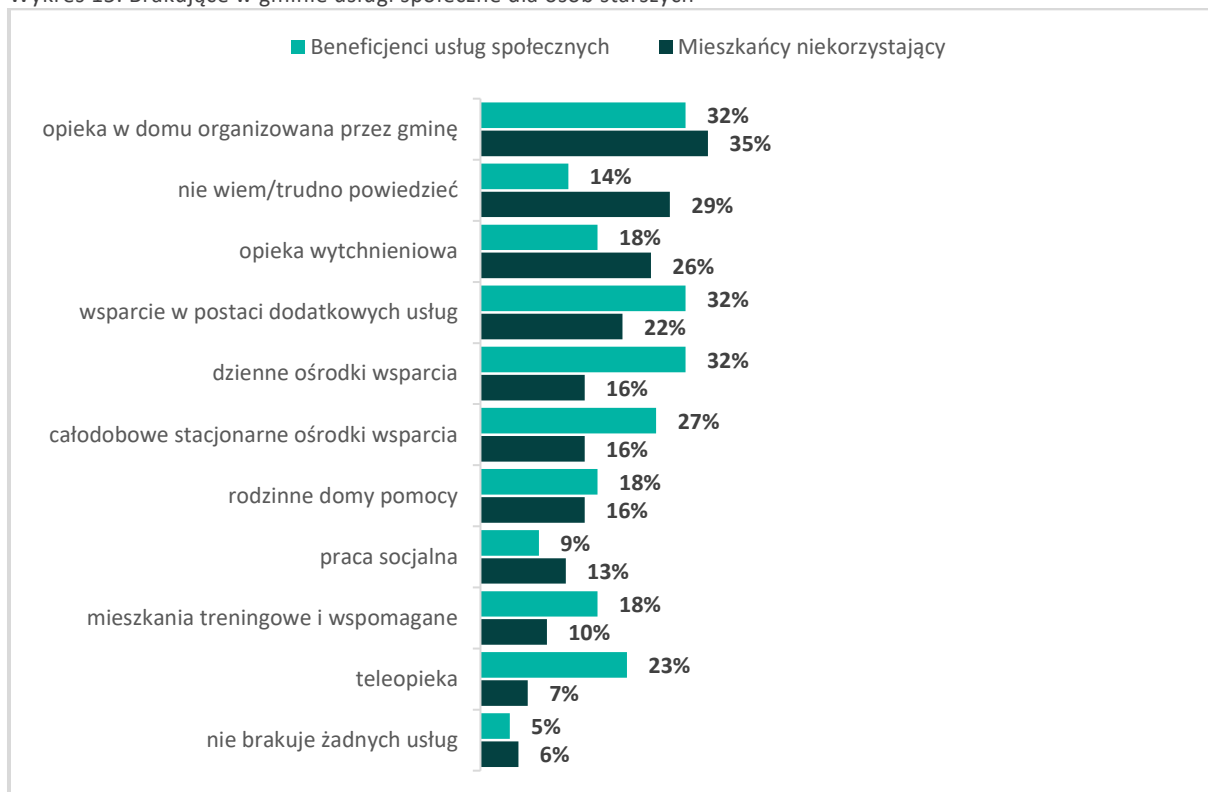
Wykres 14. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby starsze

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby starsze, które nie były objęte usługami społecznymi, jako przyczynę niekorzystania z nich wskazywały głównie, że radzą sobie samodzielnie oraz wystarcza im pomoc rodziny (po 50% ankietowanych).

Wykres 15. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób starszych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

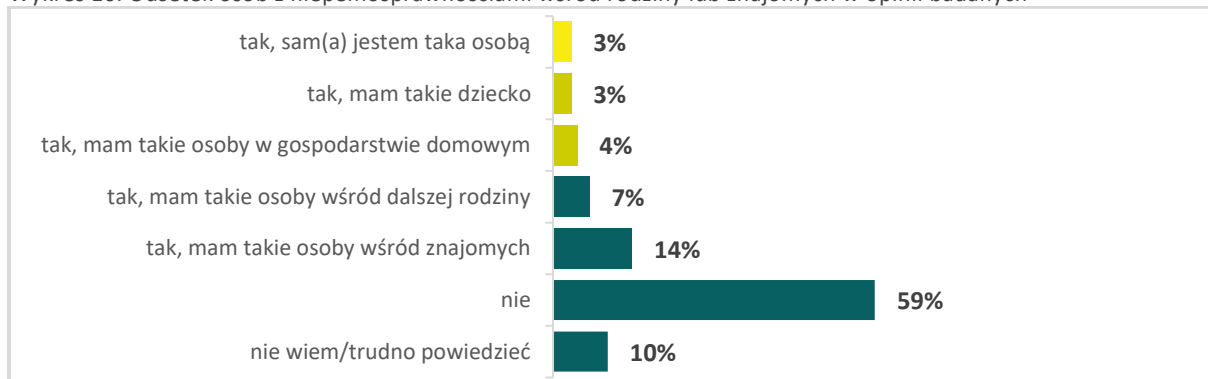
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gminy najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób starszych to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- wsparcie w postaci dodatkowych usług (np. w formie dożywiania lub w zakresie transportu, dowozu)
- dzielne ośrodki wsparcia.

2. Usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami (w tym dzieci)

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Załuski o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób z niepełnosprawnościami.

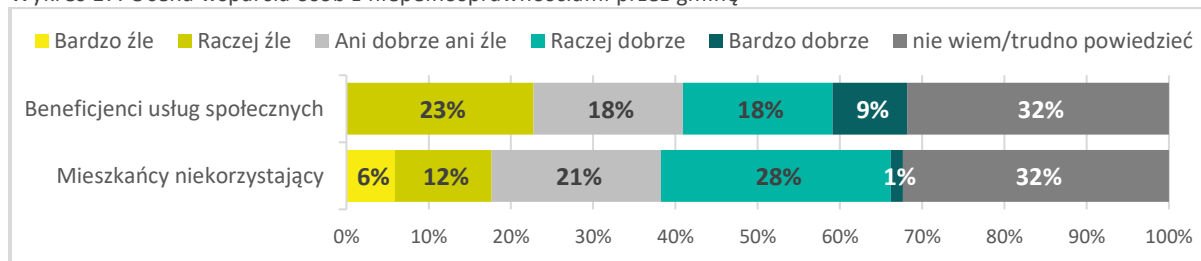
Wykres 16. Odsetek osób z niepełnosprawnościami wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców gminy Załuski 3% spośród nich stanowiły osoby z niepełnosprawnościami. Dodatkowo 3% przyznało, że jest rodzicem dziecka z niepełnosprawnością, 4% ankieterów ma takie osoby w gospodarstwie domowym natomiast 14% badanych ma takie osoby wśród znajomych a 7% wśród dalszej rodziny.

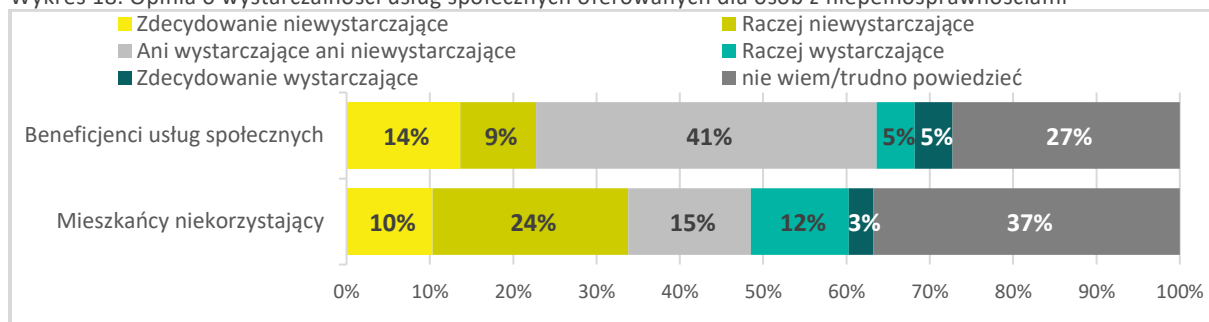
Wykres 17. Ocena wsparcia osób z niepełnosprawnościami przez gminę

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród uczestniczących w badaniu mieszkańców przeważa zdanie, że gmina Załuski dobrze wspiera osoby z niepełnosprawnościami (27% beneficjenci usług społecznych, 29% niekorzystający z nich).

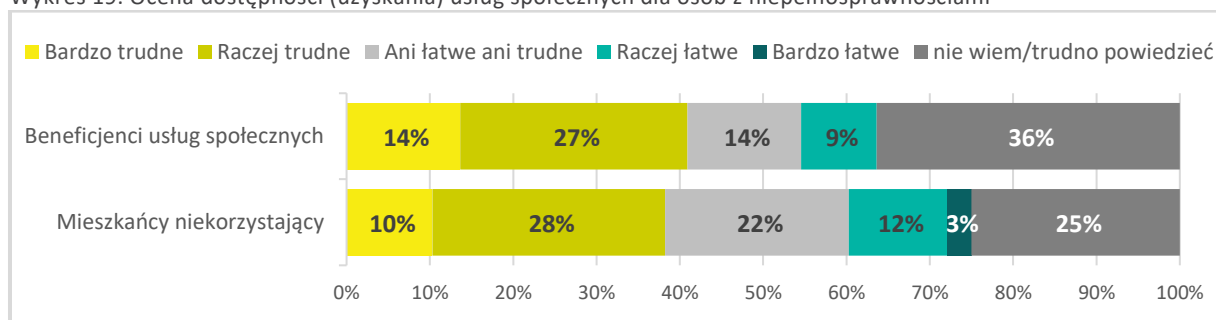
Wykres 18. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pośród badanych mieszkańców przeważa opinia o tym, że usługi oferowane przez gminę Załuski osobom z niepełnosprawnościami są niewystarczające (23% beneficjenci usług społecznych, 34% niekorzystający z nich).

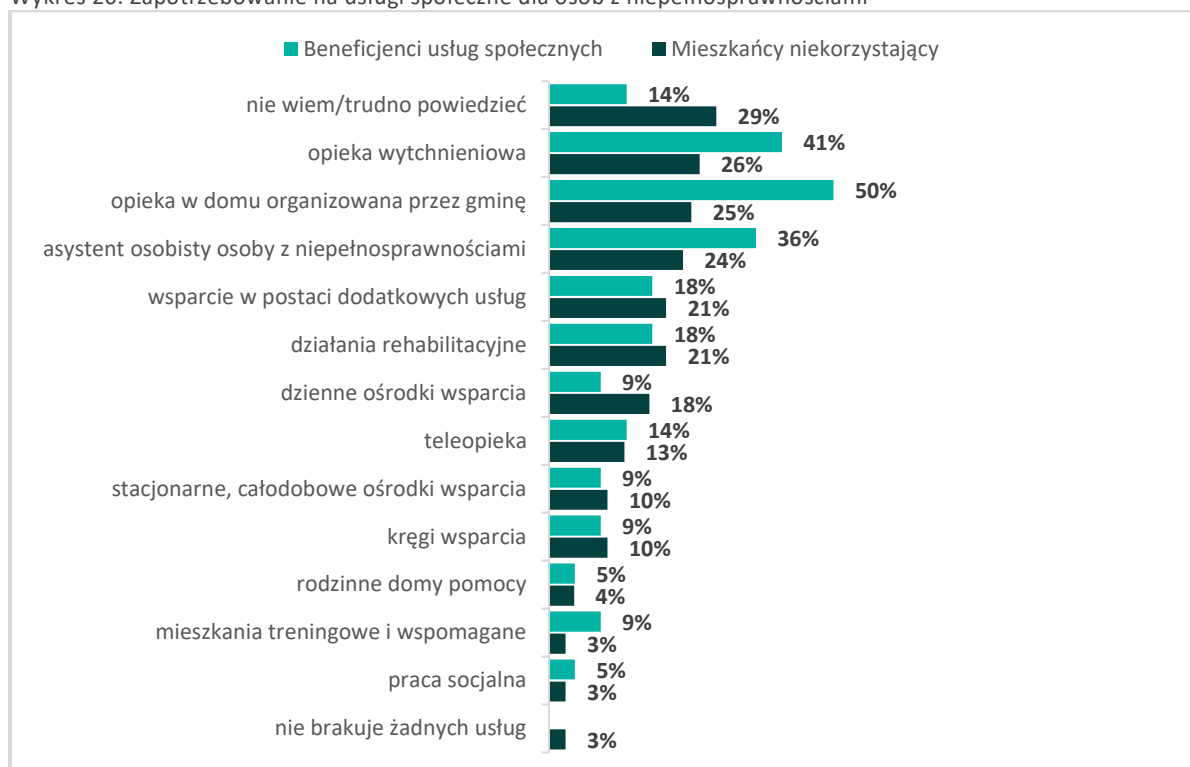
Wykres 19. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami na terenie gminy Załuski jest trudne (41% beneficjenci usług społecznych, 38% niekorzystający z nich).

Wykres 20. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gminy Załuski najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami to:

- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- asystent osobisty osoby z niepełnosprawnościami.

Wykres 21. Korzystanie z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami

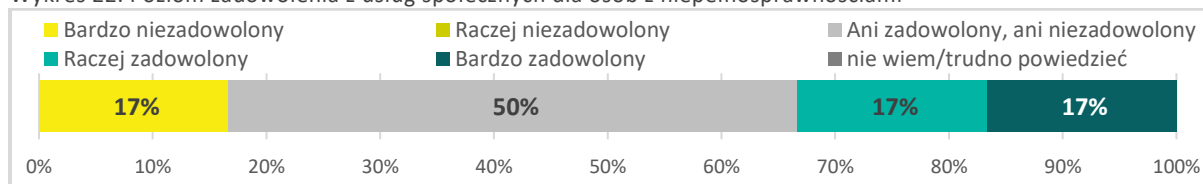

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ankietowani uznali, że najczęściej osoby z niepełnosprawnościami w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania organizowanych przez gminę
- asystenta osobistego osoby z niepełnosprawnościami.

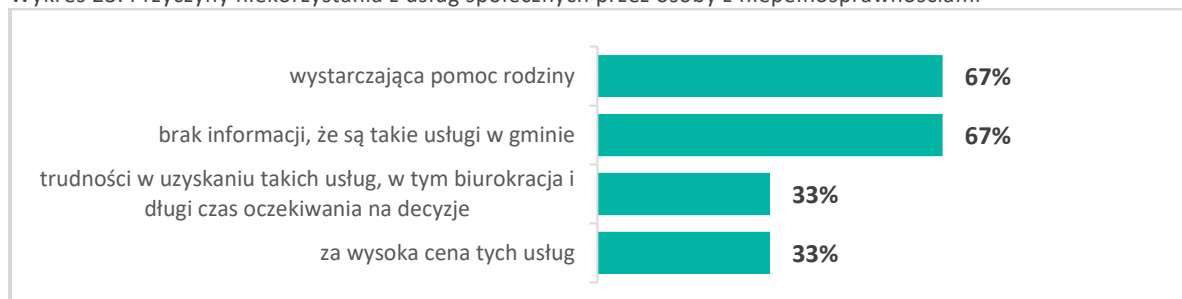
Wykres 22. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ankietowani mieszkańcy gminy Załuski, korzystający z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami stwierdzili, że w większości są z nich zadowoleni (34% zadowolonych do 17% niezadowolonych).

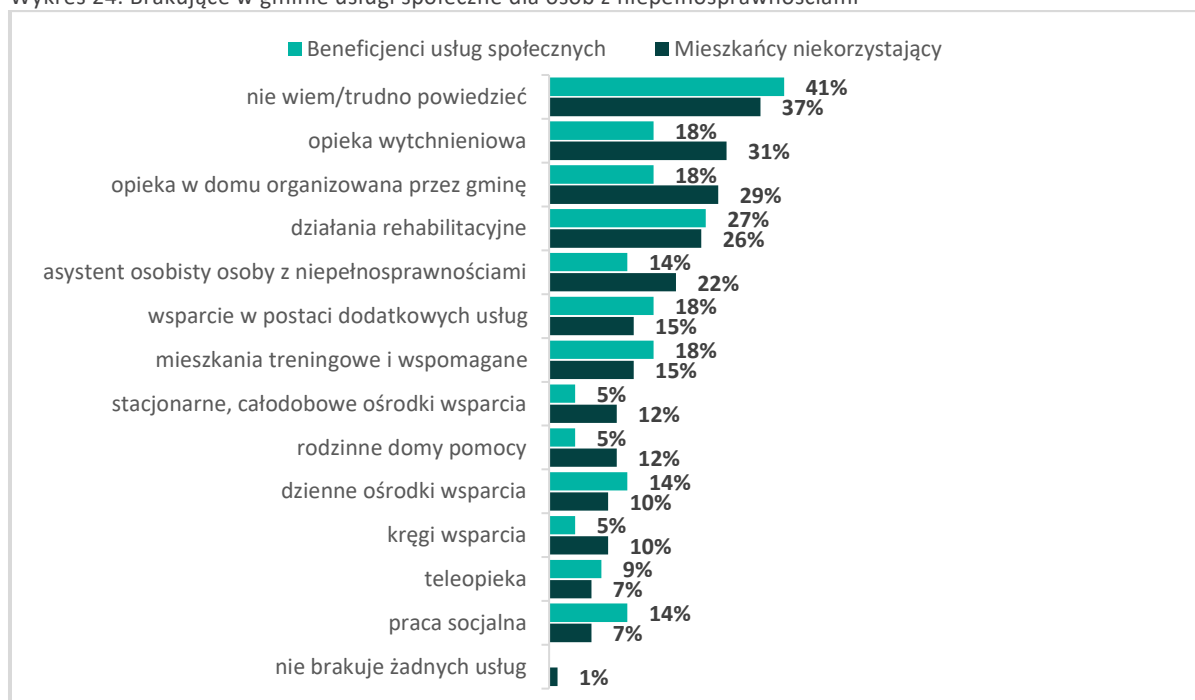
Wykres 23. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby z niepełnosprawnościami, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich wskazywały na wystarczającą pomoc rodziny oraz na brak informacji o świadczeniu takich usług w gminie (po 67% badanych).

Wykres 24. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

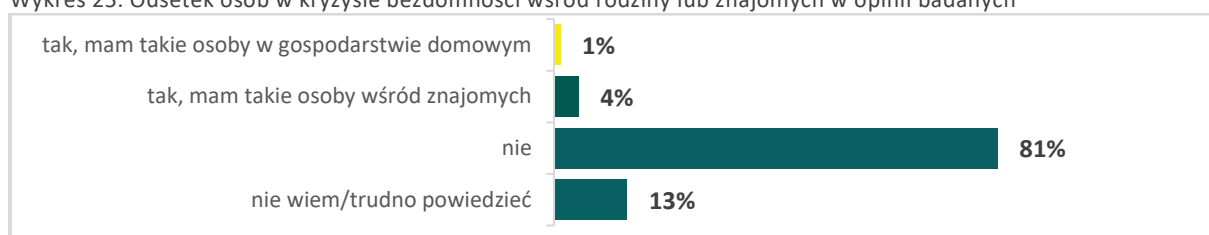
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gminy najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami to:

- działania rehabilitacyjne
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę.

3. Usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Załuski o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób w kryzysie bezdomności.

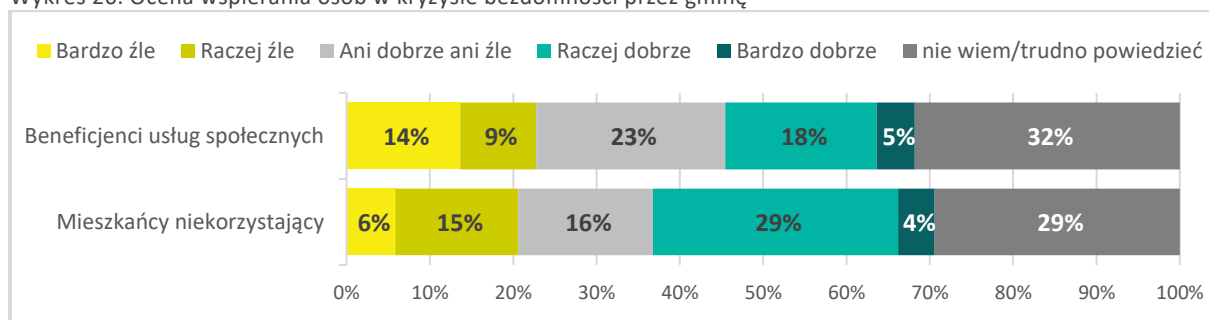
Wykres 25. Odsetek osób w kryzysie bezdomności wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców gminy Załuski nie było osób w kryzysie bezdomności, natomiast 1% badanych przyznało, że ma takie osoby w gospodarstwie domowym, a 4% wskazało na takie osoby wśród znajomych.

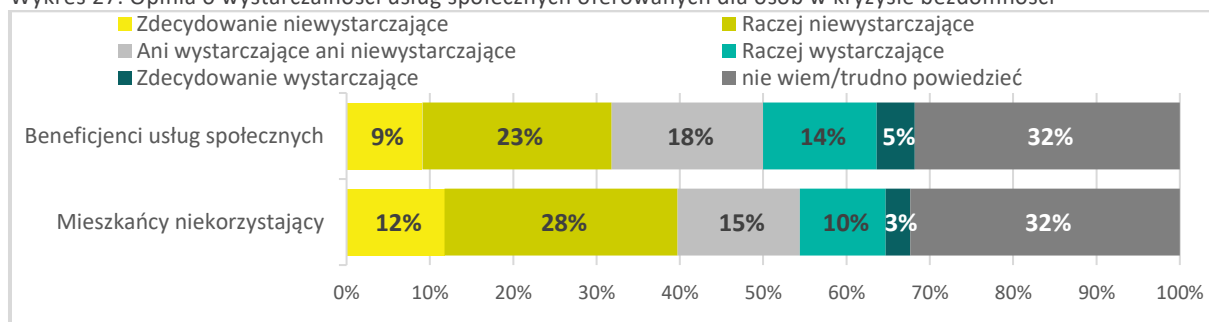
Wykres 26. Ocena wspierania osób w kryzysie bezdomności przez gminę

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców przeważa opinia, że gmina Załuski dobrze wspiera osoby w kryzysie bezdomności. Mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych częściej przyznają, że gmina Załuski dobrze wspiera takie osoby (33% ankietowanych uważa, że gmina dobrze wspiera, a 21% pytanych, że źle wspiera takie osoby). Natomiast opinie beneficjentów usług społecznych są podzielone po równo (po 23% ankietowanych uważa, że gmina dobrze oraz że źle wspiera).

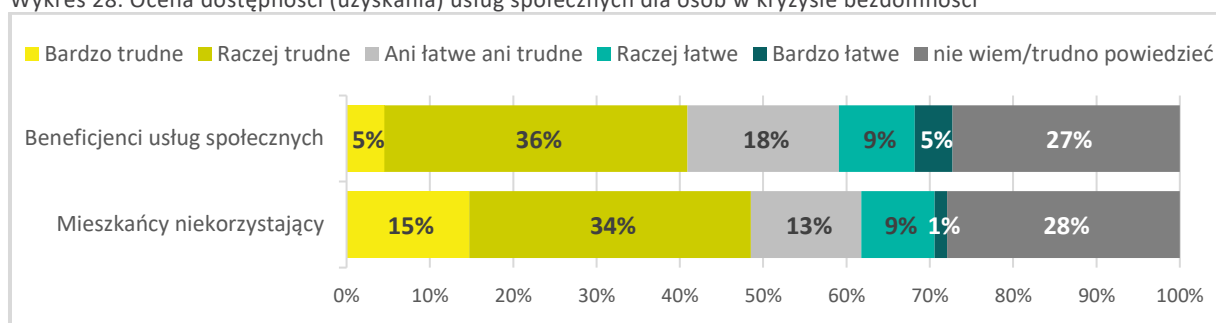
Wykres 27. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie bezdomności

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Ankietowani wskazali także, że usługi oferowane osobom w kryzysie bezdomności przez gminę Załuski są niewystarczające (32% beneficjenci usług społecznych, 40% niekorzystający z nich).

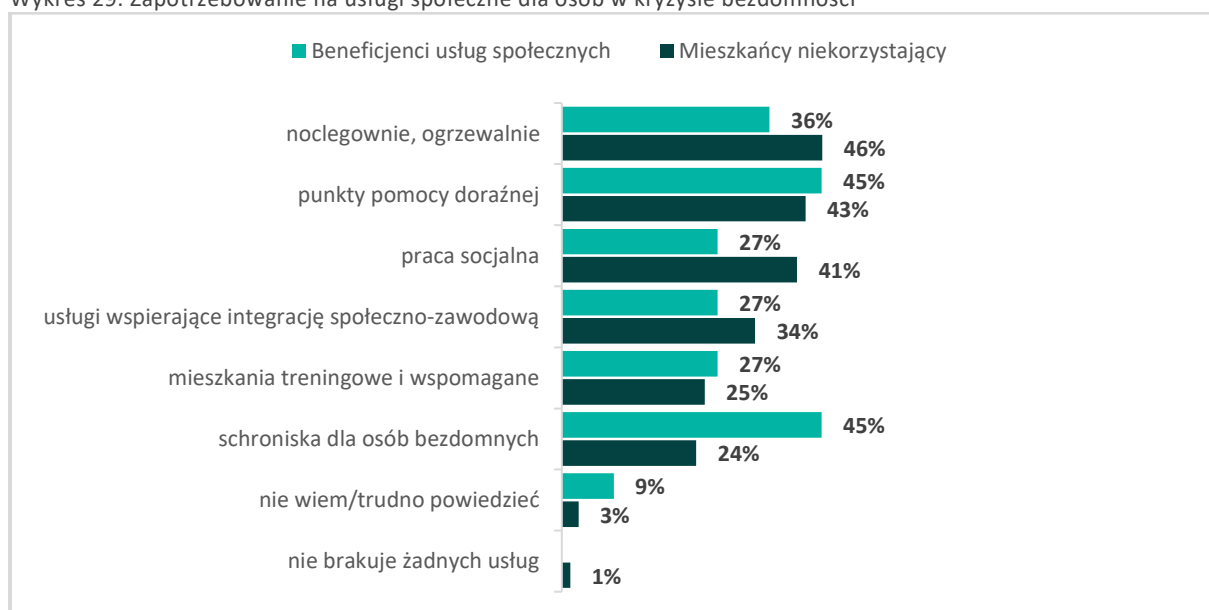
Wykres 28. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności na terenie gminy Załuski jest trudne (41% beneficjenci usług społecznych, 49% niekorzystający z nich).

Wykres 29. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności

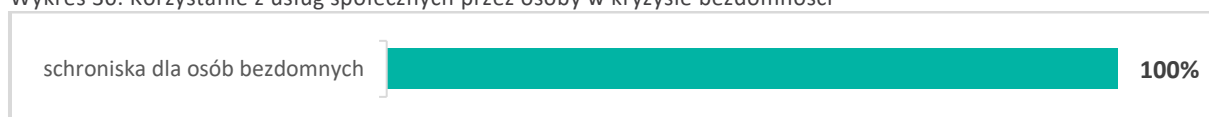

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gminy Załuski najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności to:

- punkty pomocy doraźnej
- noclegownie, ogrzewalnie
- schroniska dla osób bezdomnych
- praca socjalna.

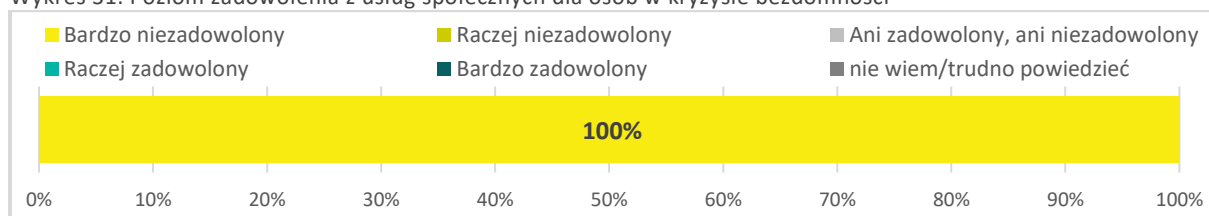
Wykres 30. Korzystanie z usług społecznych przez osoby w kryzysie bezdomności

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej osoby w kryzysie bezdomności z terenu gminy Załuski w ciągu ostatnich 3 lat korzystały tylko z usług w postaci schroniska dla osób bezdomnych (100% badanych).

Wykres 31. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby w kryzysie bezdomności korzystające z usług społecznych wyraziły opinię, że są z nich bardzo niezadowolone (100% ankietowanych).

Wykres 32. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

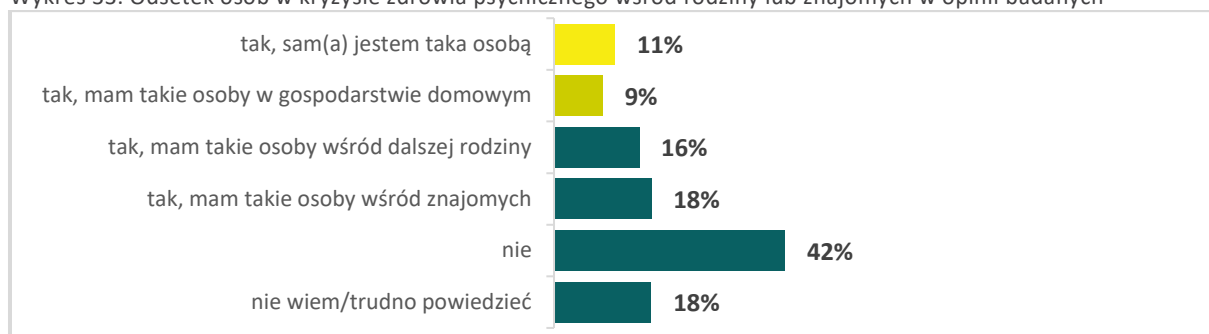
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gminy Załuski najbardziej brakuje następujących usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności:

- noclegowni, ogrzewalni
- schronisk dla osób bezdomnych.

4. Usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Załuski o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.

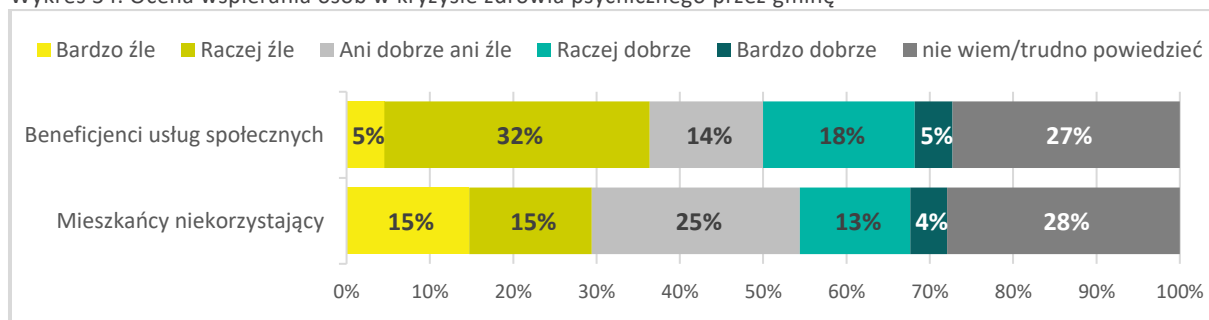
Wykres 33. Odsetek osób w kryzysie zdrowia psychicznego wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców 11% stanowiły osoby w kryzysie zdrowia psychicznego. Dodatkowo 9% ankietowanych przyznało, że ma takie osoby w gospodarstwie domowym, 16% uczestników badania przyznało, że ma takie osoby wśród dalszej rodziny, a 18% wśród znajomych.

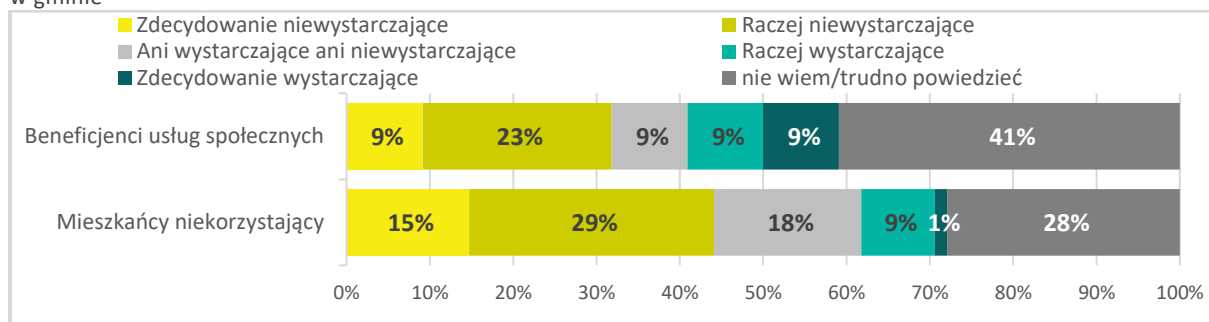
Wykres 34. Ocena wspierania osób w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminę

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców przeważa zdanie, że gmina Załuski źle wspiera osoby w kryzysie zdrowia psychicznego (37% beneficjenci usług społecznych, 30% niekorzystający z nich).

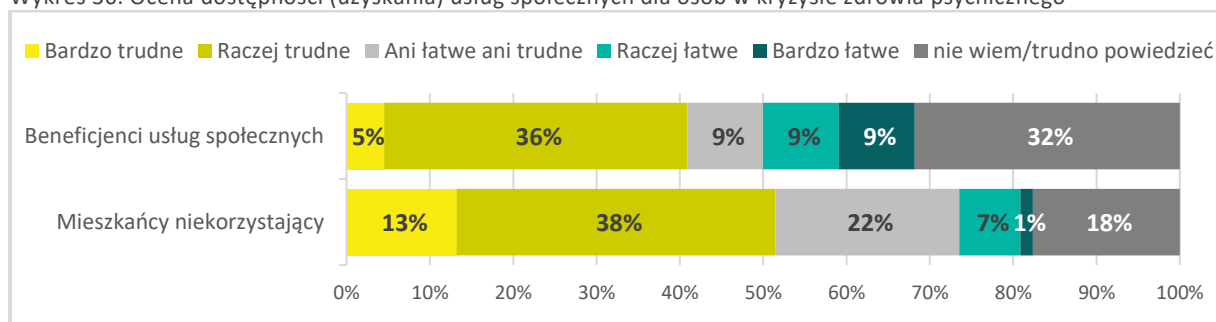
Wykres 35. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w gminie

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Uczestniczący w badaniu mieszkańcy stwierdzili, że usługi oferowane osobom w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminę Załuski są niewystarczające (32% beneficjenci usług społecznych, 44% niekorzystający z nich).

Wykres 36. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród ankietowanych mieszkańców przeważa zdanie, że uzyskanie usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego na terenie gminy Załuski jest trudne (41% beneficjenci usług społecznych, 51% niekorzystający z nich).

Wykres 37. Potrzeba usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego w gminie

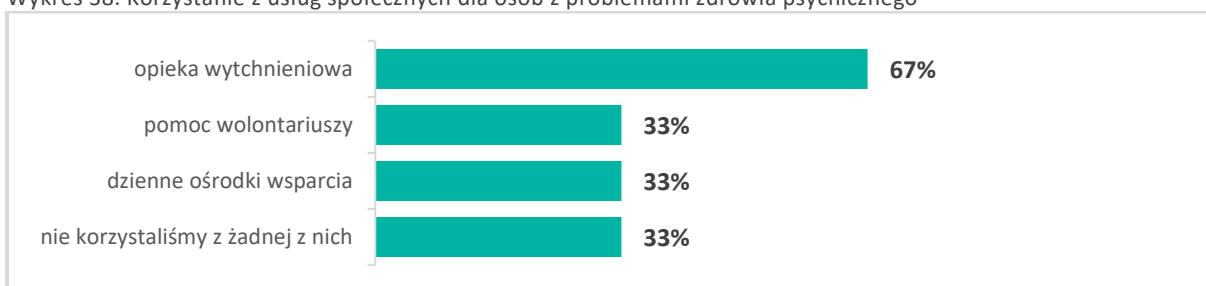

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gminy Załuski najbardziej potrzebne usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia.

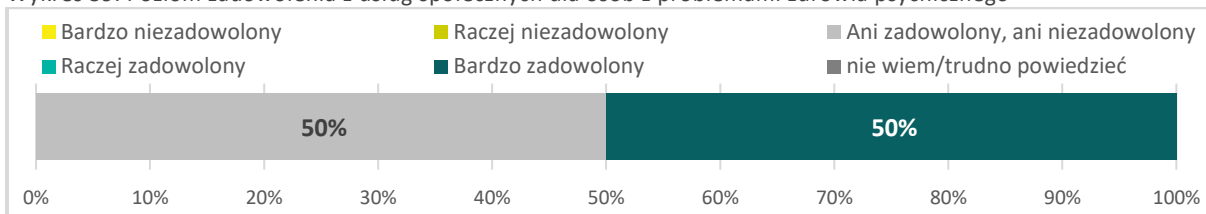
Wykres 38. Korzystanie z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej osoby w kryzysie zdrowia psychicznego z terenu gminy Załuski w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z usług w postaci wsparcia dla członków rodzin lub opiekunów służącego ich odciążeniu (tzw. opieki wytchnieniowej).

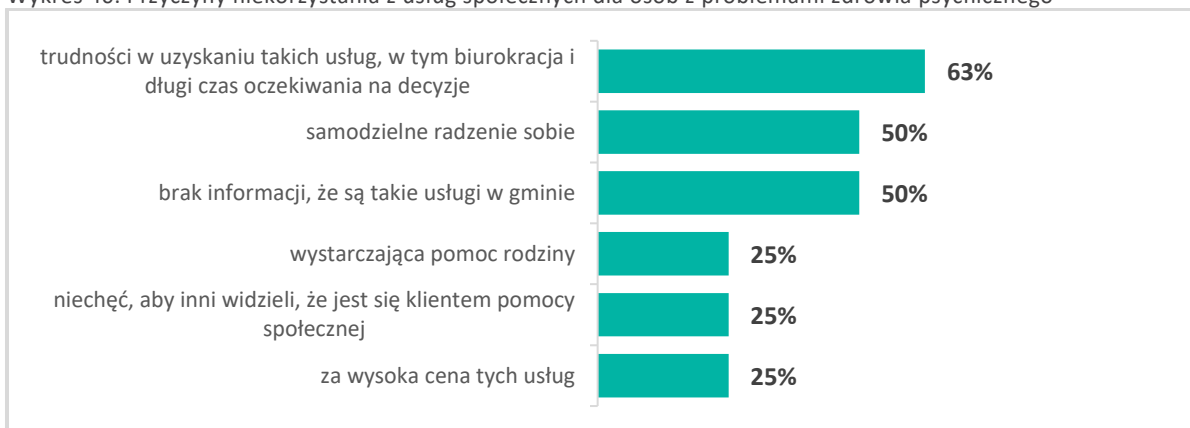
Wykres 39. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pośród ankietowanych z terenu gminy Załuski korzystających z usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego większość wyraziła swoje zadowolenie z poziomu ich świadczenia (50% zadowolonych, brak wskazań na niezadowolenie).

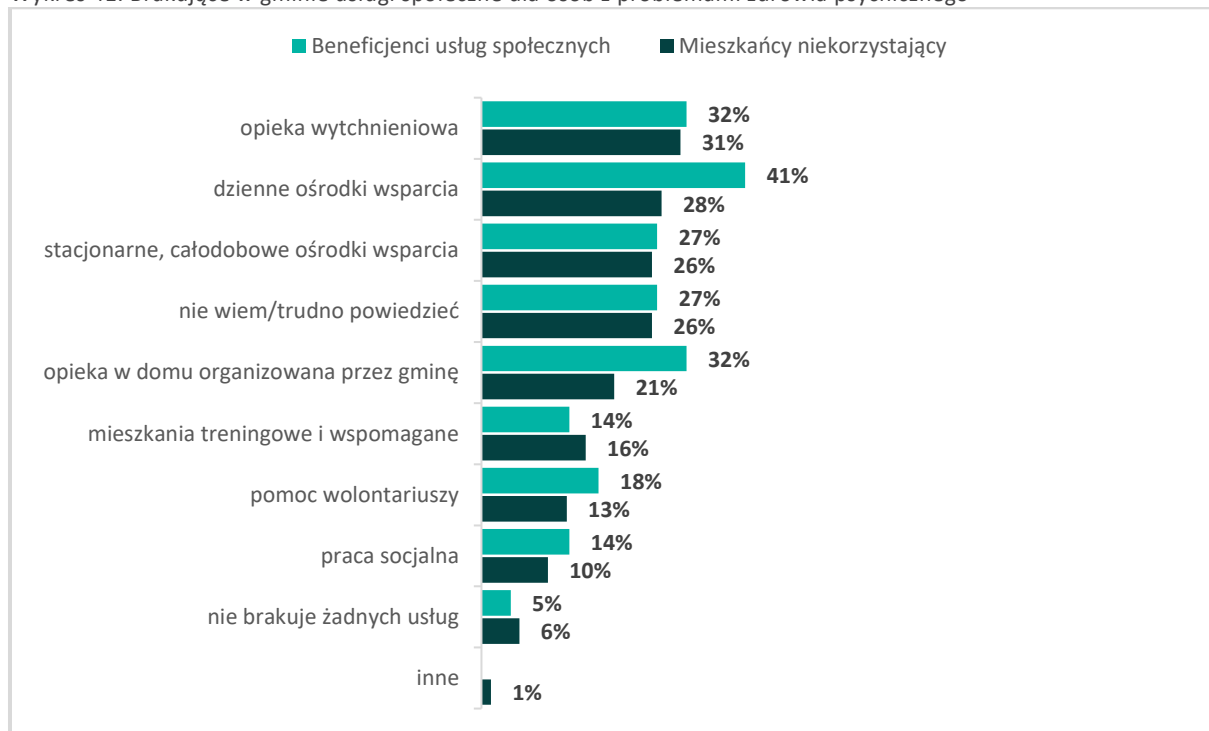
Wykres 40. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Osoby z problemami zdrowia psychicznego, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich głównie wskazywały na: trudności w uzyskaniu takich usług, w tym biurokrację i długi czas oczekiwania na decyzje (63% ankietowanych), samodzielne radzenie sobie oraz na brak informacji, że takie usługi są świadczone w gminie (po 50% ankietowanych).

Wykres 41. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z problemami zdrowia psychicznego

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

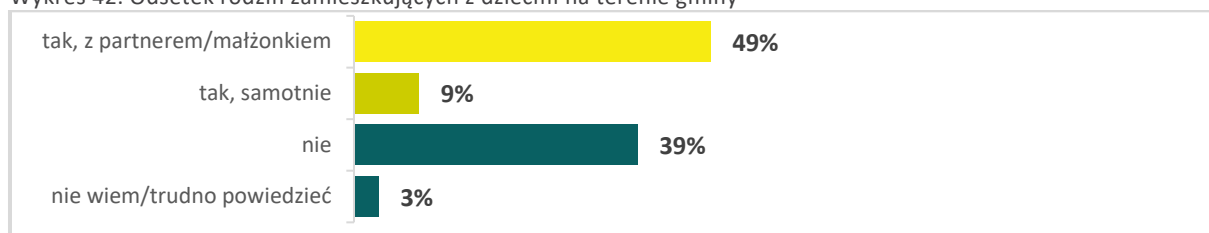
Zdaniem beneficjentów i pozostałych mieszkańców gminy Załuski najbardziej brakujące usługi społeczne dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego to:

- dzienne ośrodki wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa)
- stacjonarne, całodobowe ośrodki wsparcia
- specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania organizowane przez gminę.

5. Usługi społeczne dla rodzin z dziećmi

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Załuski o realizowanych usługach społecznych i zapotrzebowaniu na nie dla rodzin z dziećmi.

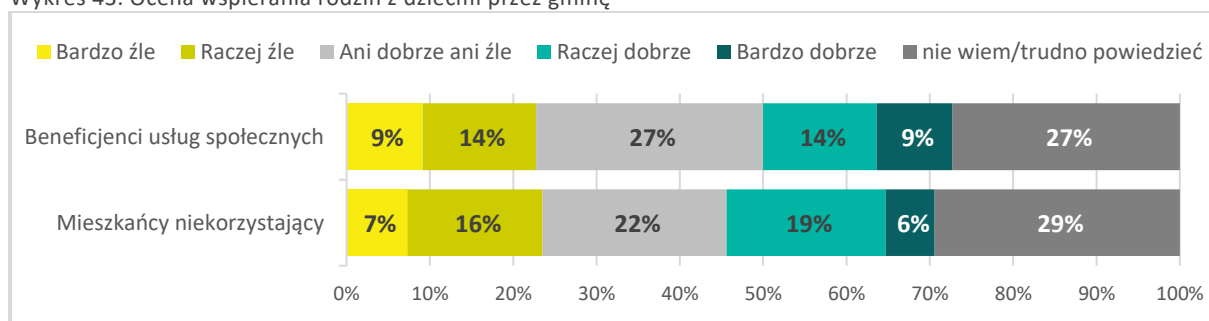
Wykres 42. Odsetek rodzin zamieszkujących z dziećmi na terenie gminy

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród badanych mieszkańców gminy Załuski 49% ankietowanych stanowiły rodziny z dziećmi. Dodatkowo 9% uczestników badania przyznało, że mieszka samotnie z dziećmi, natomiast 39% nie posiada dzieci.

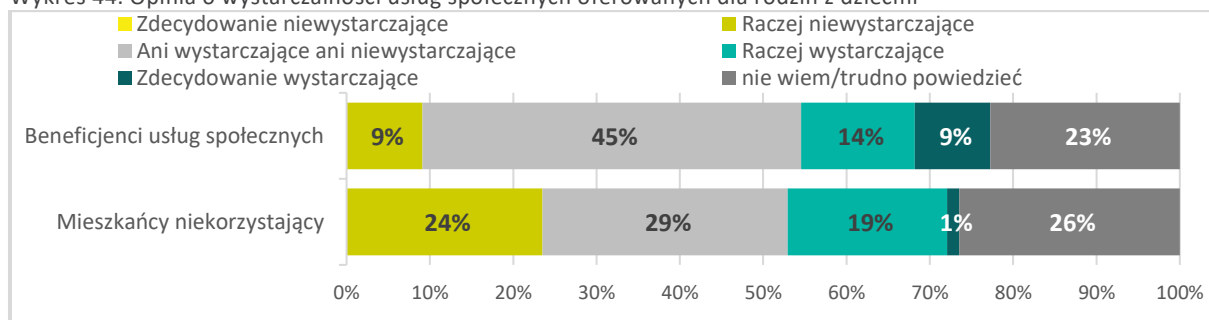
Wykres 43. Ocena wspierania rodzin z dziećmi przez gminę

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinia badanych na temat wsparcia przez gminę Załuski rodzin z dziećmi jest podzielona. Mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych nieco częściej przyznają, że gmina dobrze wspiera rodziny z dziećmi (25% badanych uważa, że gmina dobrze, a 23% badanych uważa, że źle wspiera). Natomiast opinie beneficjentów są podzielone po równo (po 23% respondentów uważa, że gmina dobrze oraz źle wspiera rodziny z dziećmi).

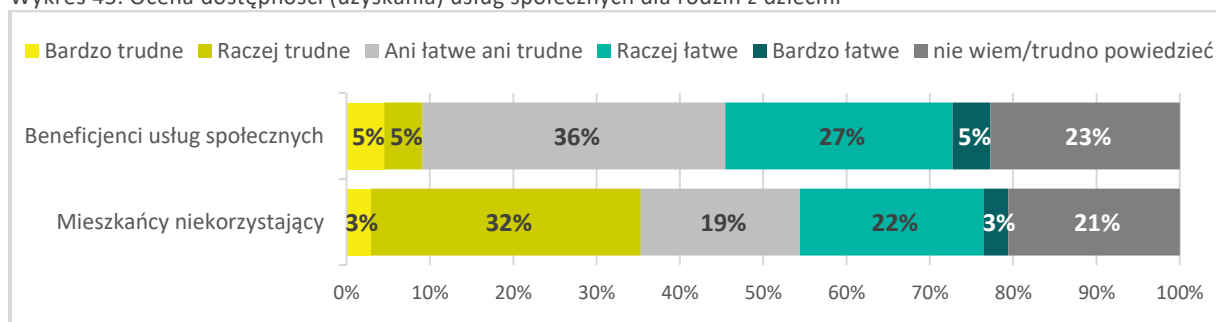
Wykres 44. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla rodzin z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinia o tym czy usługi oferowane przez gminę Załuski rodzinom z dziećmi są wystarczające jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że usługi są wystarczające (23% badanych) niż są niewystarczające (9% badanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający ze wsparcia mają odwrotne zdanie (24% ankietowanych uważa ww. usługi za niewystarczające, a 18% pytanych za wystarczające).

Wykres 45. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla rodzin z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Opinia badanych o stopniu trudności w uzyskaniu usług społecznych dla rodzin z dziećmi na terenie gminy Żałuski jest podzielona. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że uzyskanie ww. usług jest łatwe (32% ankietowanych) niż jest trudne (10% badanych). Natomiast mieszkańcy niekorzystający z usług społecznych mają odwrotne zdanie (25% ankietowanych uznało, że jest łatwe, 35% badanych, że jest trudne).

Wykres 46. Potrzeba usług społecznych dla rodzin z dziećmi

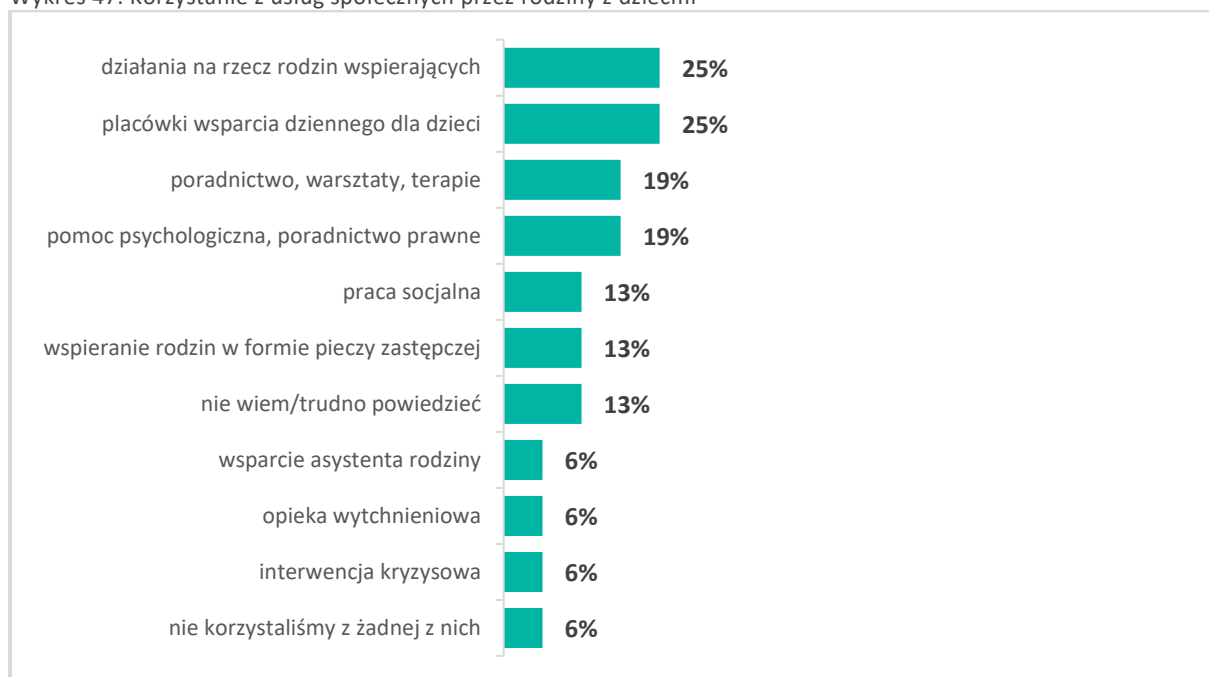

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W opinii mieszkańców gminy Żałuski najbardziej potrzebne usługi społeczne dla rodzin z dziećmi to:

- placówki wsparcia dziennego dla dzieci
- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne
- poradnictwo, warsztaty, terapie.

Wykres 47. Korzystanie z usług społecznych przez rodziny z dziećmi

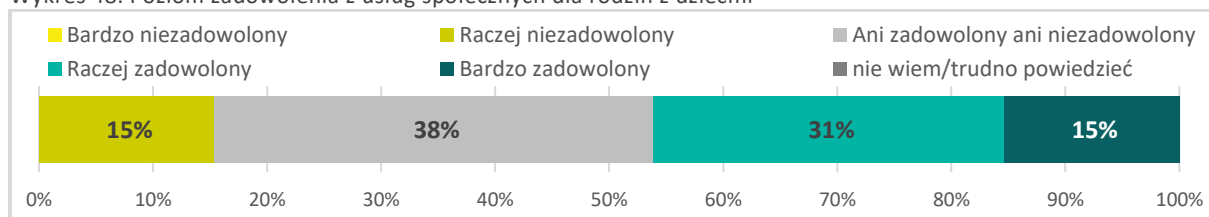

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Z analizy materiału badawczego wynika, że najczęściej rodziny z dziećmi z terenu gminy Załuski w ciągu ostatnich 3 lat korzystały z następujących usług:

- działań na rzecz rodzin wspierających
- placówek wsparcia dziennego dla dzieci
- poradnictwa, warsztatów, terapii
- pomocy psychologicznej, poradnictwa prawnego.

Wykres 48. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla rodzin z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pośród ankietowanych z terenu gminy Załuski korzystających z usług społecznych dla rodzin z dziećmi większość wyraziło swoje zadowolenie z poziomu ich świadczenia (46% zadowolonych do 15% niezadowolonych).

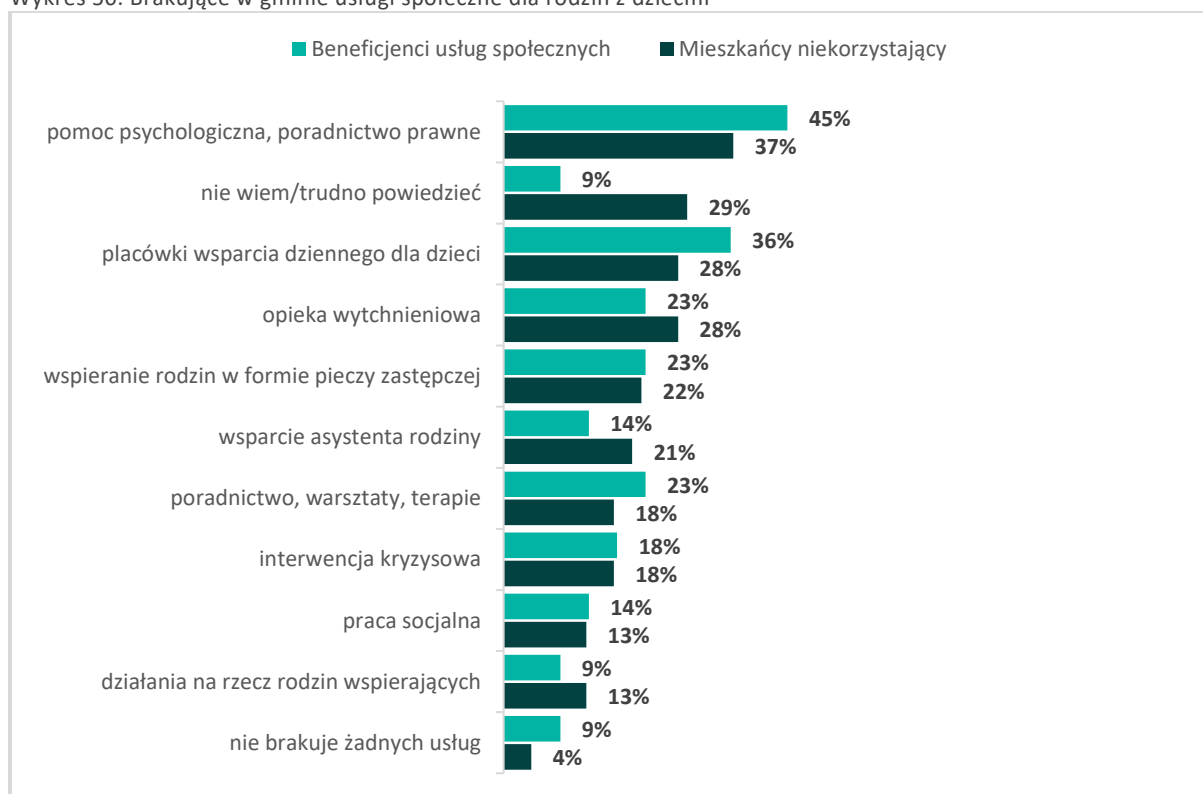
Wykres 49. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez rodziny z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Rodziny z dziećmi, które nie były objęte usługami społecznymi jako przyczynę niekorzystania z nich głównie wskazywały na radzenie sobie samodzielnie z problemami (63% ankietowanych).

Wykres 50. Brakujące w gminie usługi społeczne dla rodzin z dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

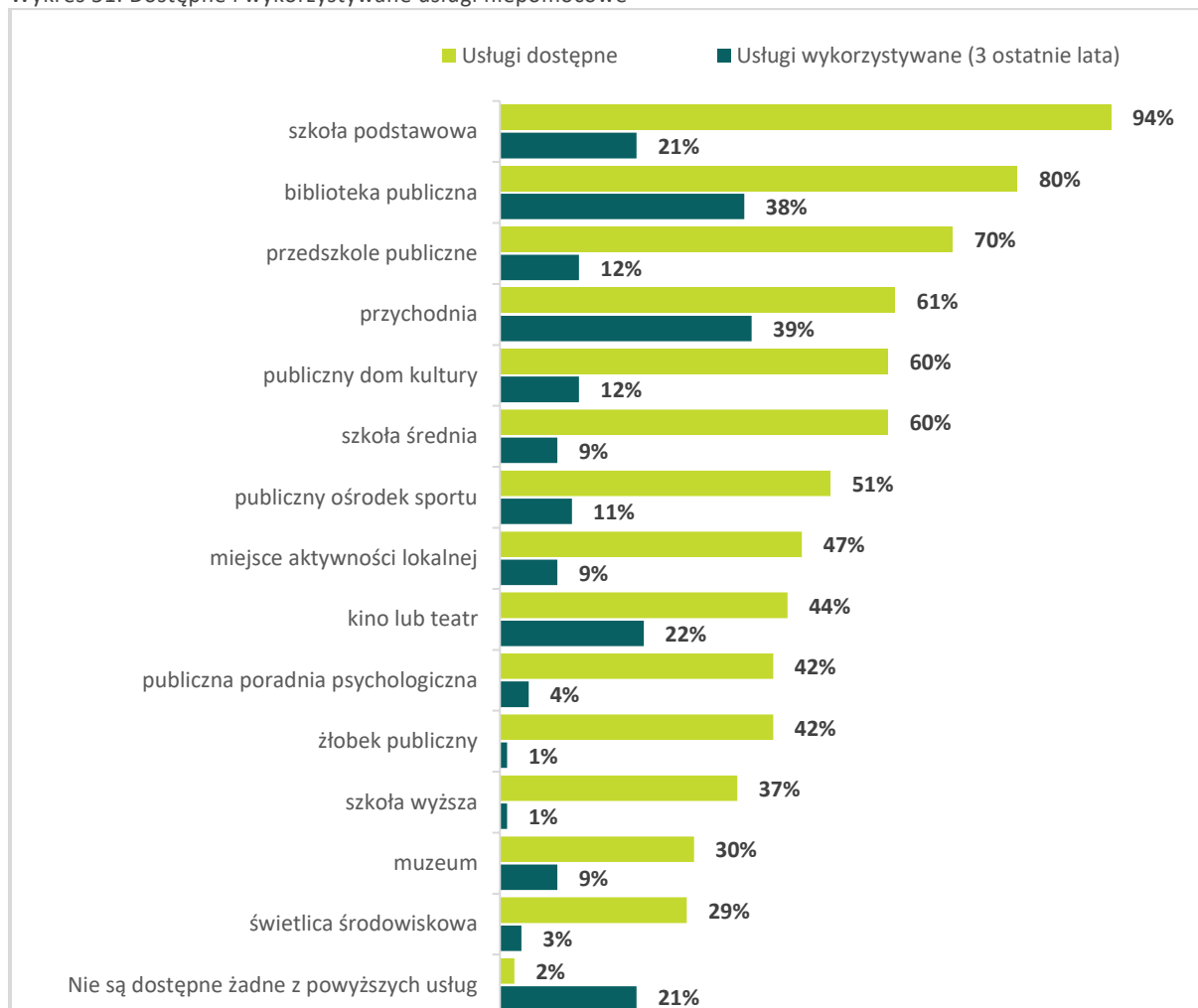
Zdaniem beneficjentów usług społecznych i pozostałych mieszkańców gminy najbardziej brakujące usługi społeczne dla rodzin z dziećmi to:

- pomoc psychologiczna, poradnictwo prawne
- placówki wsparcia dziennego dla dzieci
- wsparcie dla członków rodzin lub opiekunów służące ich odciążeniu (tzw. opieka wytchnieniowa).

6. Usługi niepomocowe dostępne w gminie

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Załuski o realizowanych na jej terenie usługach niepomocowych.

Wykres 51. Dostępne i wykorzystywane usługi niepomocowe

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem mieszkańców gminy Załuski na jej terenie są dostępne różne niepomocowe usługi społeczne. Najczęściej wskazywane to:

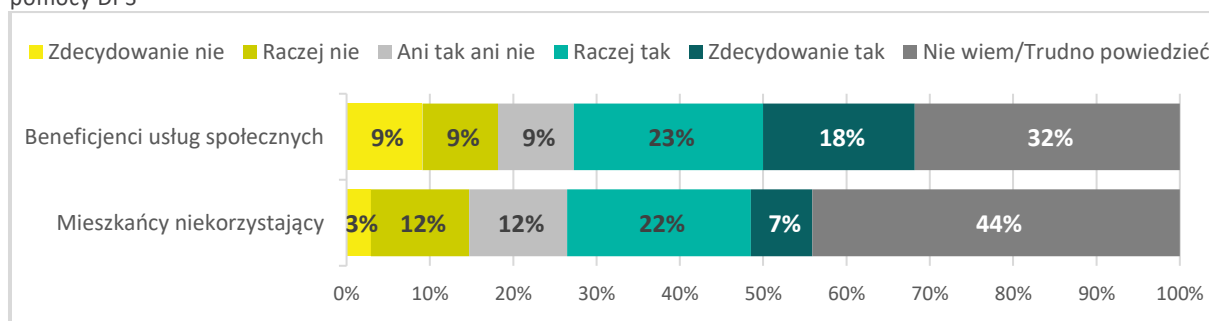
- szkoła podstawowa (94% ankietowanych)
- biblioteka publiczna (80% ankietowanych)
- przedszkole publiczne (70% ankietowanych)
- przychodnia (61% ankietowanych)
- publiczny dom kultury (60% ankietowanych)
- szkoła średnia (60% ankietowanych)
- publiczny ośrodek sportu (51% ankietowanych).

Natomiast najczęściej wykorzystywaną w ciągu ostatnich 3 lat usługą społeczną według respondentów jest przychodnia (39% badanych) oraz biblioteka (38% badanych).

7. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu dotyczącym opinii mieszkańców gminy Załuski o potrzebie zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych.

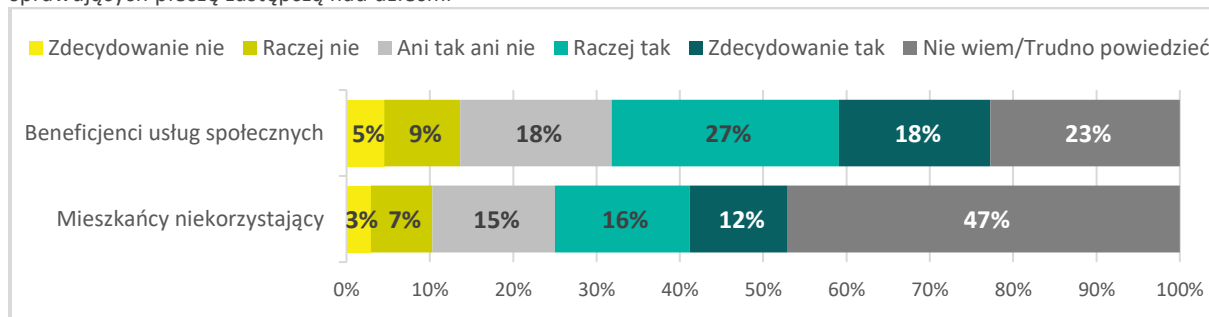
Wykres 52. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla osób, które potrzebują pomocy DPS

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców gminy Załuski przeważała opinia, że usługi społeczne dla osób, które potrzebują wsparcia w postaci umieszczenia ich w domu pomocy społecznej wymagają większego zaangażowania się instytucji powiatowych (41% beneficjenci usług społecznych, 29% niekorzystający z nich).

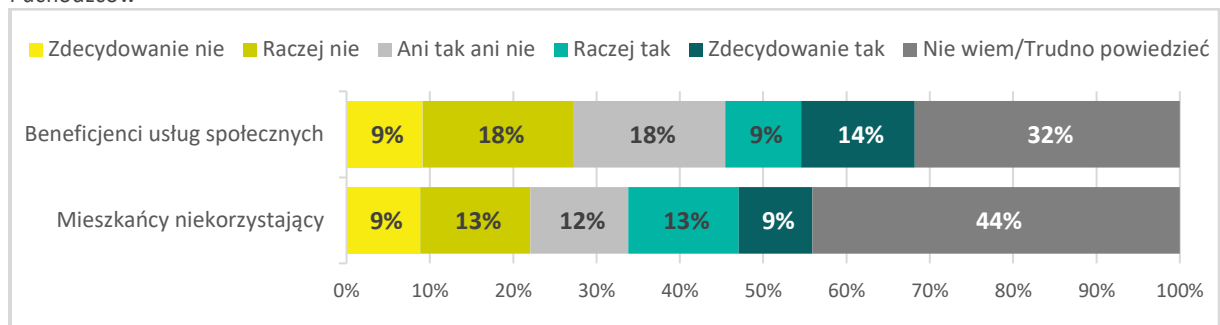
Wykres 53. Potrzeba zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla rodzin lub osób sprawujących pieczę zastępczą nad dziećmi

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród mieszkańców gminy Załuski przeważała opinia, że usługi społeczne dla osób, które sprawują pieczę zastępczą nad dziećmi wymagają większego zaangażowania się instytucji powiatowych (45% beneficjenci usług społecznych, 28% niekorzystający z nich).

Wykres 54. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla cudzoziemców i uchodźców

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wśród ankietowanych mieszkańców gminy Załuski nieznacznie przeważa zdanie, że instytucje powiatowe nie powinny wzmacniać zaangażowania w usługi społeczne dla cudzoziemców i uchodźców. Beneficjenci usług społecznych częściej przyznają, że nie należy wzmacniać takich działań (27% ankietowanych uznało, że nie wymagają wzmocnienia, 23% ankietowanych, że wymagają wzmocnienia). Natomiast opinie mieszkańców niekorzystających z usług społecznych są podzielone po równo (po 22% ankietowanych uważa, że wymagają oraz nie wymagają wzmocnienia).

ROZDZIAŁ III

DIAGNOZA USŁUG SPOŁECZNYCH – WNIOSKI Z BADANIA ANKIETOWEGO INSTYTUCJI ŚWIADCZĄCYCH USŁUGI SPOŁECZNE W GMINIE ZAŁUSKI

I. Metodologia badania ankietowego oraz charakterystyka grupy badawczej

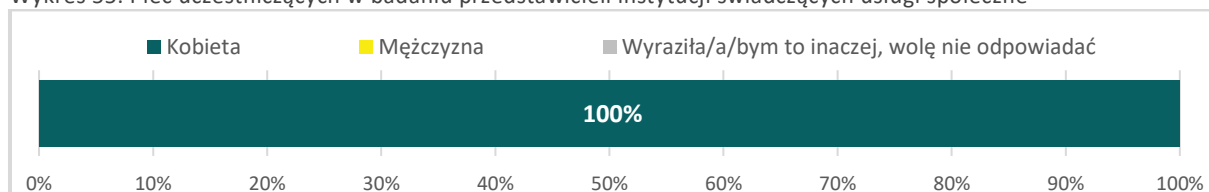
1. Metodologia badania

W ramach niniejszej diagnozy zostało również przeprowadzone przez firmy IBC oraz CBM Indicator we współpracy z MCPS badanie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w zakresie podejścia instytucji do rozwoju świadczonych usług społecznych w województwie mazowieckim. Badanie miało charakter ilościowy i zostało przeprowadzone w lutym i marcu 2025 roku za pomocą kwestionariusza ankietowego skierowanego do przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne i zdrowotne. W badaniu zostało zastosowane podejście mieszane (mixed mode) obejmujące trzy techniki zbierania danych: CAWI (ankieta online), CATI (wywiady telefoniczne) oraz CAPI (wywiady bezpośrednie). **W gminie Załuski przeprowadzono 2 wywiady z przedstawicielami ww. instytucji** (część pytań ze względu na ich tematykę została zadana mniejszej, dedykowanej grupie przedstawicieli instytucji). Liczebność jest zbyt mała do wykonania analiz ilościowych ($n < 30$), dlatego dane mają charakter jakościowy.

2. Charakterystyka grupy badawczej

Poniżej prezentujemy charakterystykę grupy badawczej w zakresie następujących zmiennych: płci, wieku, stanowiska, stażu pracy, podmiotu prowadzącego, nazwy instytucji. Grupa ta uczestniczyła w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne i zdrowotne w zakresie podejścia instytucji do rozwoju świadczonych usług społecznych w gminie Załuski.

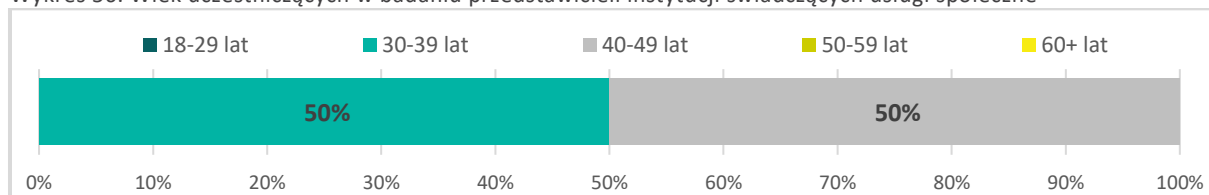
Wykres 55. Płeć uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przedmiotowym badaniu dominującą grupą respondentów pod kątem płci były kobiety (stanowiły 100% badanych).

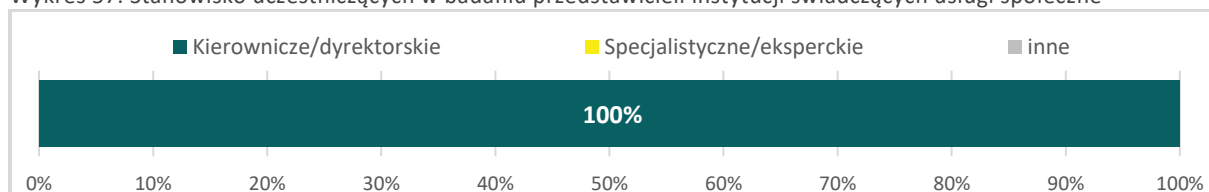
Wykres 56. Wiek uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku wieku respondentów reprezentowali oni tylko dwie grupy wiekowe w przedziałach 30-39 oraz 40-49 lat (po 50% badanych).

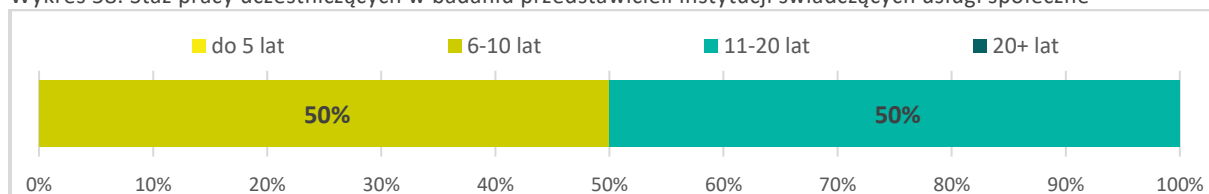
Wykres 57. Stanowisko uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku stanowiska respondentów reprezentowali oni tylko jedną grupę zawodową kierowników/dyrektorów (100% ankietowanych).

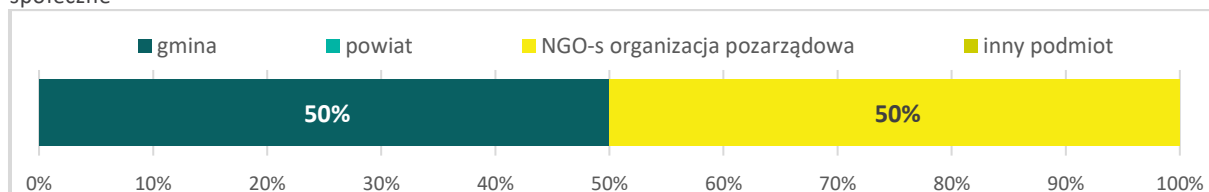
Wykres 58. Staż pracy uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku stażu pracy respondentów reprezentowali oni dwie grupy doświadczenia w przedziałach 6-10 oraz 11-20 lat (po 50% ankietowanych).

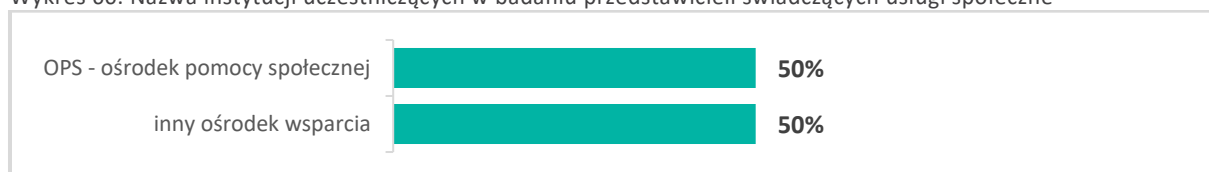
Wykres 59. Podmiot prowadzący dla instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli realizujących usługi społeczne

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku podmiotu prowadzącego dla instytucji uczestniczących w badaniu zostały zidentyfikowane dwa podmioty: gmina oraz organizacja pozarządowa (po 50% badanych).

Wykres 60. Nazwa instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne

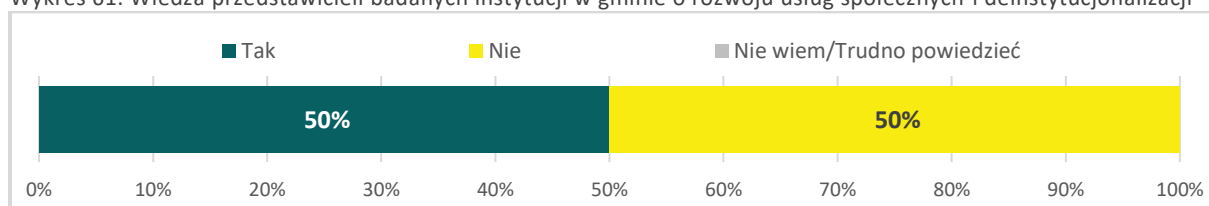
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W przypadku nazwy instytucji uczestniczących w badaniu zostały zidentyfikowane dwa podmioty: ośrodek pomocy społecznej i inny ośrodek wsparcia (po 50% ankietowanych).

II. Opinie przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne w gminie w zakresie rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne w zakresie ich podejścia do rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji.

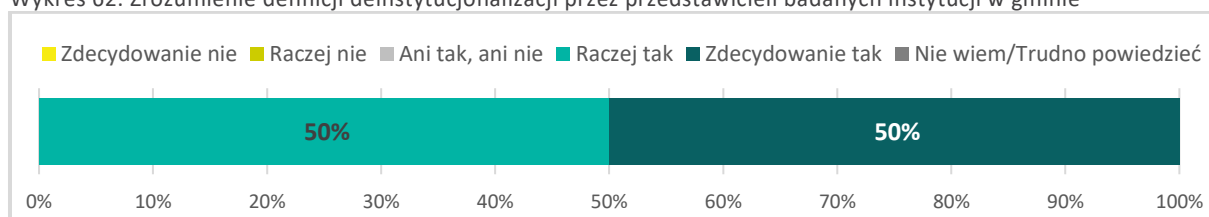
Wykres 61. Wiedza przedstawicieli badanych instytucji w gminie o rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Połowa przedstawicieli badanych instytucji w gminie ma wiedzę o rozwoju środowiskowych usług społecznych określaną pojęciem deinstytucjonalizacji.

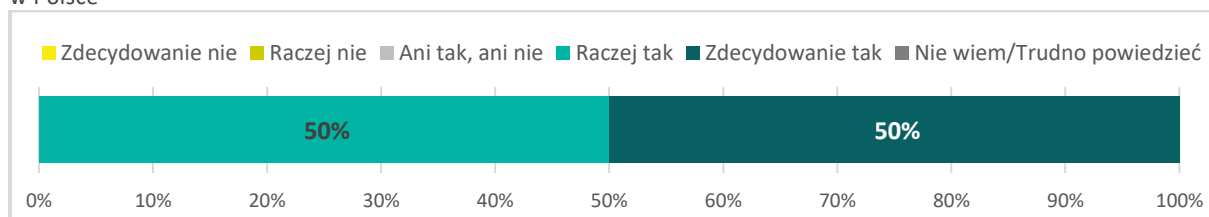
Wykres 62. Zrozumienie definicji deinstytucjonalizacji przez przedstawicieli badanych instytucji w gminie

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Deinstytucjonalizacja praktyk pomocowych to proces przechodzenia od organizowania wsparcia opartego na rozwiązaniach zakładowych, w których kluczową rolę odgrywają placówki całodobowe długookresowego pobytu, do organizowania wsparcia w sposób środowiskowy, z wykorzystaniem infrastruktury usług społecznych i innych zasobów społeczności lokalnych (M. Rymśa, 2022). Ta definicja jest zrozumiała dla wszystkich respondentów uczestniczących w badaniu.

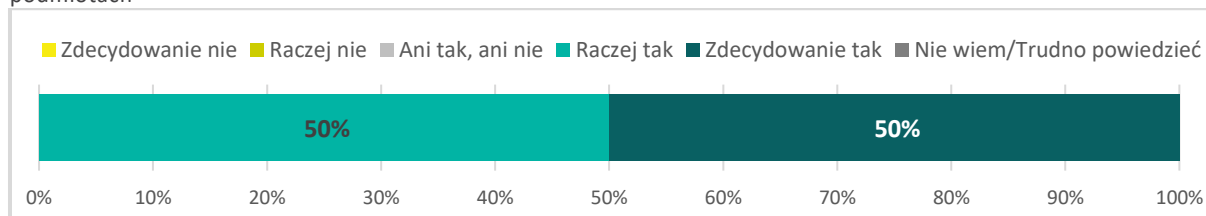
Wykres 63. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do słuszności wdrażania deinstytucjonalizacji w Polsce

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wszyscy przedstawiciele badanych instytucji podzielają zdanie, że rozwój środowiskowych usług społecznych, czyli deinstytucjonalizacja jest słusznym kierunkiem rozwoju polityki społecznej w Polsce.

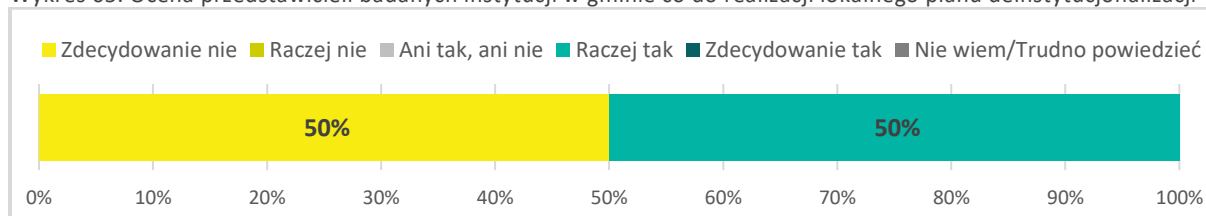
Wykres 64. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do potrzeby działań deinstytucjonalizacji w tych podmiotach

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Przedstawiciele badanych instytucji przyznają, że ich podopieczni i personel wyrażali potrzebę rozwoju środowiskowych usług społecznych w tych podmiotach.

Wykres 65. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do realizacji lokalnego planu deinstytucjonalizacji

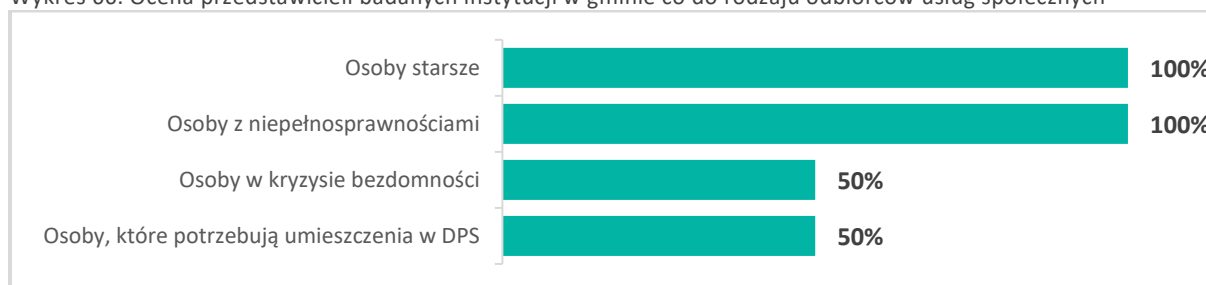
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

W jednej z badanych instytucji zlokalizowanych w gminie Załuski w opinii jej przedstawiciela jest realizowany lokalny plan deinstytucjonalizacji usług społecznych.

III. Analiza usług społecznych prowadzonych dla poszczególnych grup beneficjentów w badanych instytucjach, ich problemy w rozwoju i gotowości do świadczenia usług społecznych

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne dla poszczególnych grup beneficjentów, a także problemy w rozwoju i gotowości podmiotów do rozwoju tych usług.

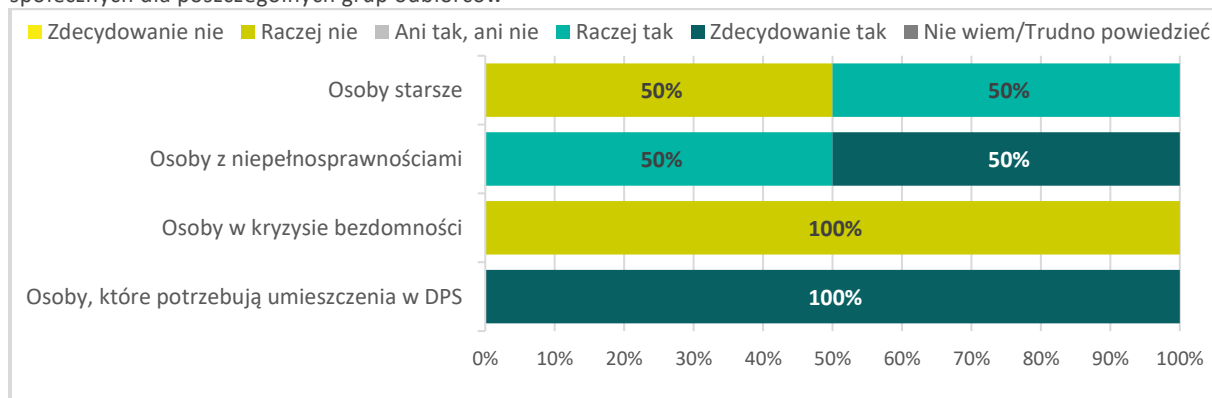
Wykres 66. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do rodzaju odbiorców usług społecznych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Badane instytucje świadczą usługi społeczne głównie dla następujących grup: osoby starsze, osoby z niepełnosprawnościami, a także osoby w kryzysie bezdomności oraz osoby, które potrzebują umieszczenia w DPS.

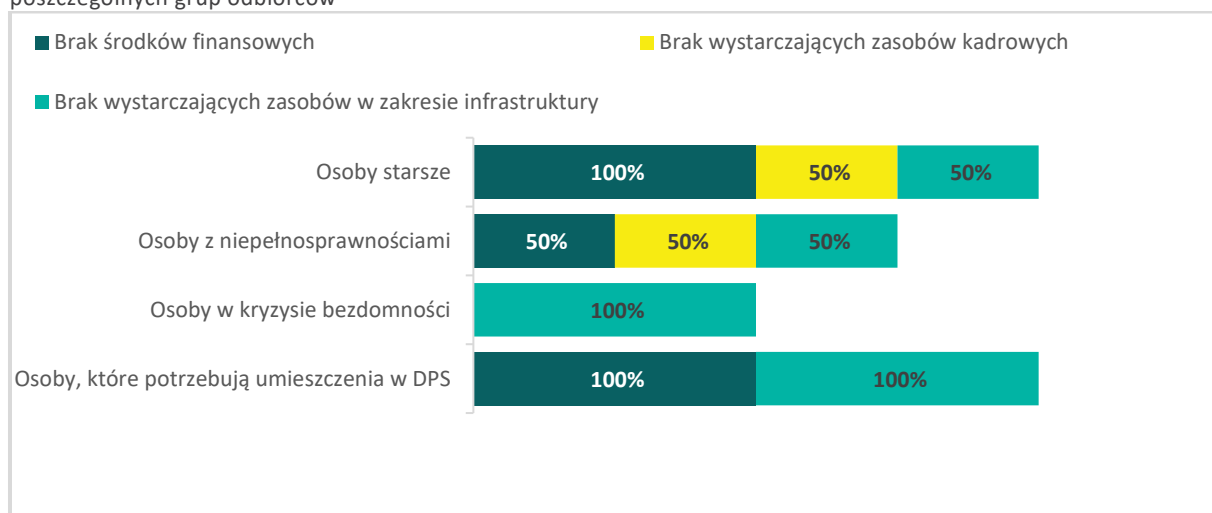
Wykres 67. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do pożądanego kierunku rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem pracowników badanych instytucji przede wszystkim pożądanym jest w nich rozwój usług społecznych dla następujących grup odbiorców: osoby, które potrzebują umieszczenia w DPS oraz osoby z niepełnosprawnościami (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

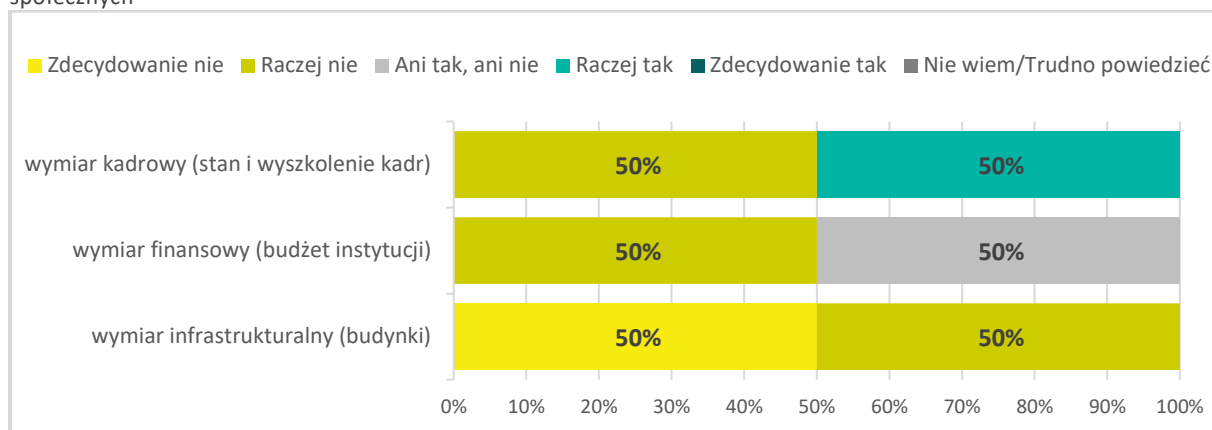
Wykres 68. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do barier w rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Główne bariery w rozwoju usług społecznych zgłaszane przez przedstawicieli badanych instytucji w stosunku do poszczególnych grup odbiorców w gminie Załuski to brak wystarczających zasobów w zakresie infrastruktury, brak środków finansowych oraz brak wystarczających zasobów kadrowych (pytanie zadawano tylko instytucjom świadczącym usługi dla danych grup odbiorców).

Wykres 69. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do gotowości tych podmiotów do rozwoju usług społecznych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

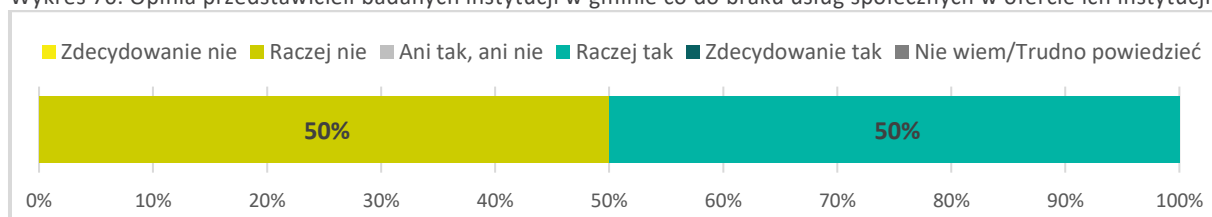
Badanie instytucje zgłaszają umiarkowaną gotowość do rozwoju usług społecznych biorąc pod uwagę następujące wymiary:

- wymiar kadrowy (stan i wykształcenie kadr) – 1 respondent raczej gotowe oraz 1 respondent raczej niegotowe
- wymiar finansowy (budżet instytucji) – raczej niegotowe
- wymiar infrastrukturalny (budynki) – niegotowe.

IV. Opinie przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji

Poniżej prezentujemy wyniki analizy danych uzyskanych w badaniu przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji.

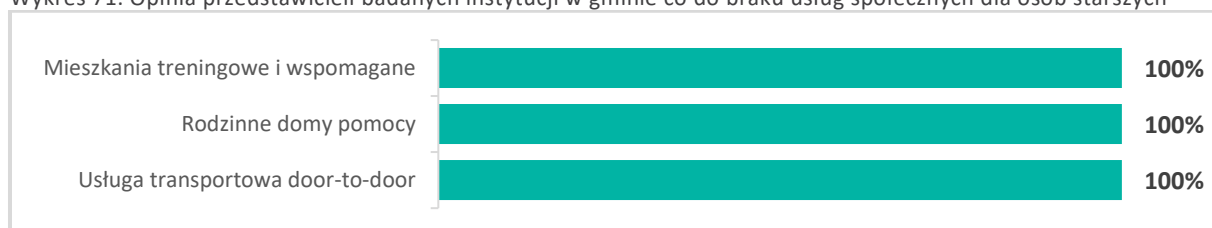
Wykres 70. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem 1 z 2 przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje jeszcze usług społecznych, które mogłyby lepiej odpowiadać na potrzeby beneficjentów.

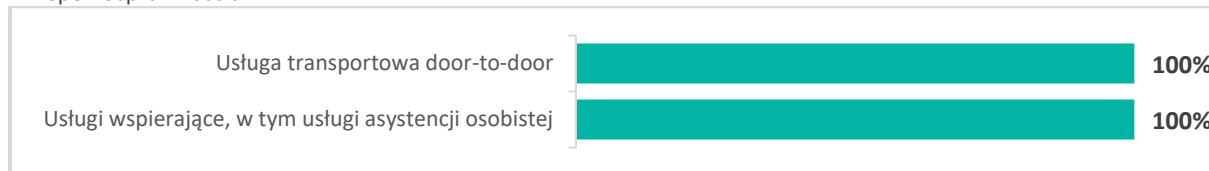
Wykres 71. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla osób starszych

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem 1 z 2 przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla osób starszych w postaci: mieszkań treningowych i wspomaganych, rodzinnych domów pomocy oraz usługi transportowej door-to-door.

Wykres 72. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem 1 z 2 przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami w postaci usługi transportowej door-to-door oraz usług wspierających, w tym usług asystencji osobistej.

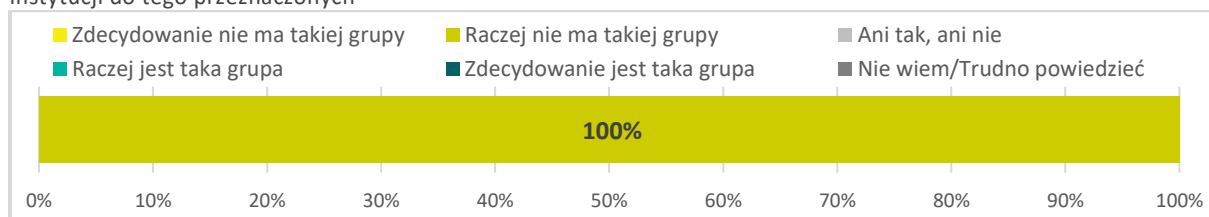
Wykres 73. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Zdaniem 1 z 2 przedstawicieli badanych instytucji w ich katalogu usług brakuje usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności w postaci: punktów pomocy doraźnej, usług wspierających integrację społeczno-zawodową oraz mieszkań treningowych i wspomaganych.

Wykres 74. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do grupy społecznej nie objętej wsparciem instytucji do tego przeznaczonych

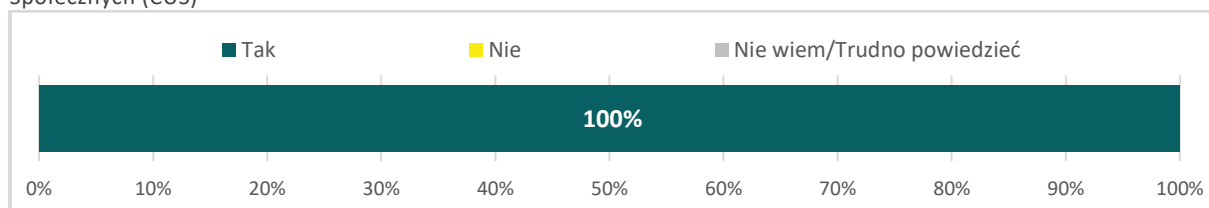
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Pracownicy przebadanych instytucji nie wskazują, że jakaś grupa społeczna nie jest objęta wsparciem instytucji do tego przeznaczonych.

V. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS)

Poniżej prezentujemy opinię przedstawicieli badanych instytucji co do idei powstania Centrum Usług Społecznych (CUS) na terenie gminy Załuski.

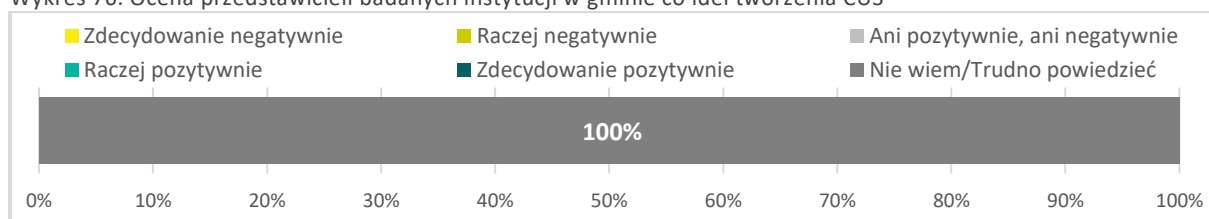
Wykres 75. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do znajomości idei tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS)

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wszyscy przedstawiciele badanych instytucji w gminie Załuski słyszeli o idei tworzenia Centrum Usług Społecznych.

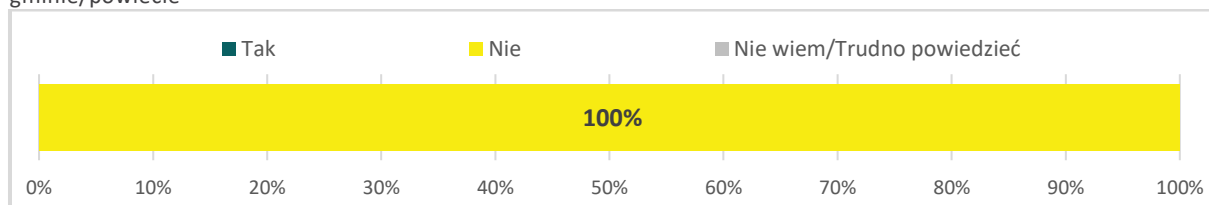
Wykres 76. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do idei tworzenia CUS

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Centrum Usług Społecznych to jednostka organizacyjna gminy utworzona dla jednej lub co najmniej dwóch gmin w celu zaspokajania potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie określonych usług społecznych oraz koordynacji tych usług, zgodnie z Art. 9. ustawy o realizowaniu usług społecznych przez Centrum Usług Społecznych. Przedstawiciele badanych instytucji nie mają zdania na temat idei tworzenia Centrum Usług Społecznych w gminie Załuski.

Wykres 77. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do wiedzy na temat funkcjonowania CUS w ich gminie/powiecie

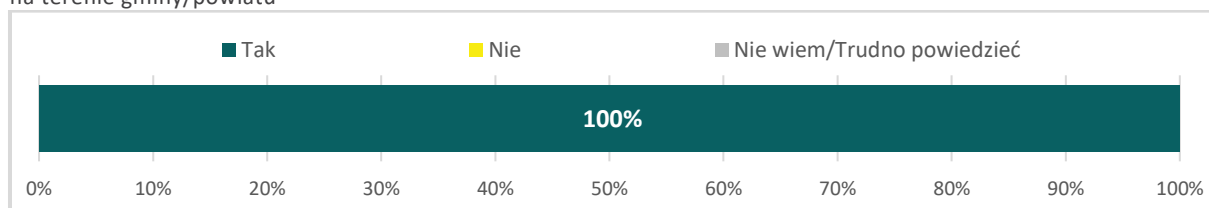
Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Przedstawiciele badanych instytucji przyznali, że w ich gminie lub powiecie nie funkcjonuje Centrum Usług Społecznych.

VI. Opinie przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie gminy

Poniżej prezentujemy opinie przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO) i wolontariatu na terenie gminy Załuski.

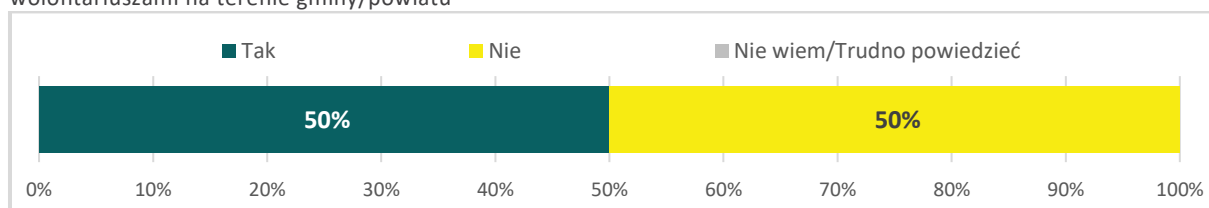
Wykres 78. Opinia przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO-sów) na terenie gminy/powiatu

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Wszyscy przedstawiciele badanych instytucji przyznali, że w ich gminie lub powiecie działają organizacje pozarządowe.

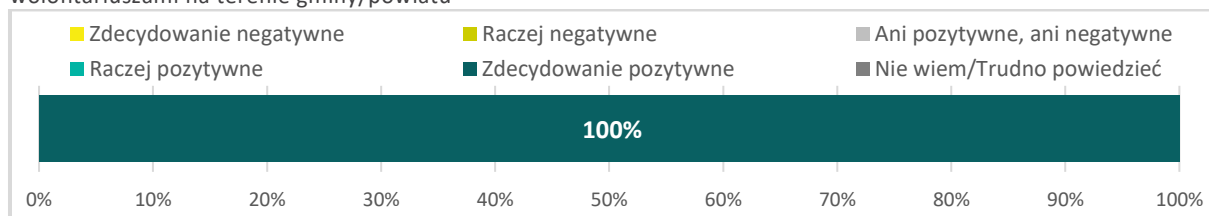
Wykres 79. Doświadczenie przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Jeden z dwóch przedstawicieli badanych instytucji, którzy mają świadomość działania na ich terenie organizacji pozarządowych, deklaruje doświadczenie współpracy z wolontariuszami lub organizacjami pozarządowymi.

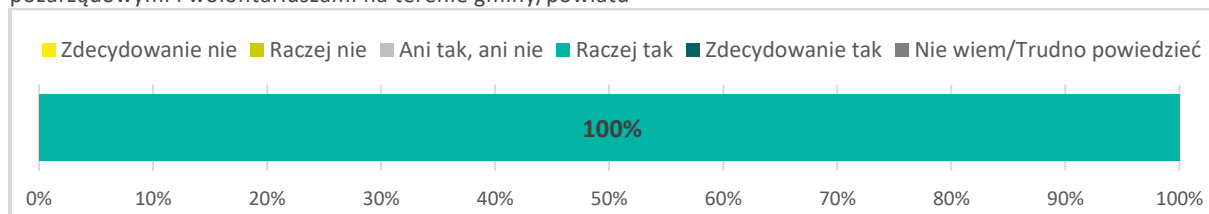
Wykres 80. Ocena doświadczenia przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Doświadczenia przedstawiciela badanej instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu są pozytywne.

Wykres 81. Zainteresowanie przedstawicieli badanych instytucji do nawiązania współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu

Źródło: opracowanie własne IBC Advisory oraz CBM Indicator na podstawie badania.

Instytucja, która nie mają doświadczenia współpracy z wolontariuszami lub organizacjami pozarządowymi raczej byłaby zainteresowana nawiązaniem współpracy z nimi.

SPIS TABEL

Tabela 1. Sytuacja demograficzna w gminie Załuski w 2023 r.	16
Tabela 2. Sytuacja gospodarcza w gminie Załuski w 2023 r.	17
Tabela 3. Kapitał społeczny w gminie Załuski w 2023 r.	17
Tabela 4. Jednostki organizacyjne pomocy społecznej na terenie gminy Załuski.	18
Tabela 5. Podmioty ekonomii społecznej na terenie gminy Załuski	18
Tabela 6. Organizacje pozarządowe na terenie gminy Załuski	18
Tabela 7. Podmioty niepomocowe na terenie gminy Załuski	19
Tabela 8. Osoby korzystające z pomocy społecznej w Ośrodku Pomocy Społecznej w 2023 r.	20
Tabela 9. Osoby i rodziny korzystające z pomocy społecznej w Ośrodku Pomocy Społecznej w 2023 roku w podziale na wiek i płeć.	20
Tabela 10. Powody przyznawania pomocy społecznej w ośrodku pomocy społecznej w gminie Załuski w 2023 r.	20

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem płci respondentów	25
Wykres 2. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wieku respondentów	25
Wykres 3. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem wykształcenia respondentów	25
Wykres 4. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji zawodowej respondentów	25
Wykres 5. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem sytuacji materialnej respondentów	26
Wykres 6. Charakterystyka grupy badawczej pod kątem stopnia zadowolenia zamieszkiwania na terenie gminy przez respondentów	26
Wykres 7. Odsetek osób starszych wśród rodziny lub znajomych w ocenie badanych	26
Wykres 8. Ocena wsparcia osób starszych przez gminę	27
Wykres 9. Opinia badanych mieszkańców o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób starszych.	27
Wykres 10. Ocena badanych dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób starszych	27
Wykres 11. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób starszych.....	28
Wykres 12. Korzystanie z usług społecznych przez osoby starsze	28
Wykres 13. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób starszych.....	29
Wykres 14. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby starsze	29
Wykres 15. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób starszych	30
Wykres 16. Odsetek osób z niepełnosprawnościami wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych	30
Wykres 17. Ocena wsparcia osób z niepełnosprawnościami przez gminę	31
Wykres 18. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób z niepełnosprawnościami.....	31
Wykres 19. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami	31
Wykres 20. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami.....	32
Wykres 21. Korzystanie z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami.....	32
Wykres 22. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami	33
Wykres 23. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez osoby z niepełnosprawnościami	33
Wykres 24. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z niepełnosprawnościami	33
Wykres 25. Odsetek osób w kryzysie bezdomności wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych.	34
Wykres 26. Ocena wspierania osób w kryzysie bezdomności przez gminę.....	34
Wykres 27. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie bezdomności.....	35
Wykres 28. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności	35
Wykres 29. Zapotrzebowanie na usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności.....	35
Wykres 30. Korzystanie z usług społecznych przez osoby w kryzysie bezdomności.....	36
Wykres 31. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności.....	36
Wykres 32. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób w kryzysie bezdomności	36
Wykres 33. Odsetek osób w kryzysie zdrowia psychicznego wśród rodziny lub znajomych w opinii badanych	37
Wykres 34. Ocena wspierania osób w kryzysie zdrowia psychicznego przez gminę	37

Wykres 35. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego w gminie	38
Wykres 36. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla osób w kryzysie zdrowia psychicznego.....	38
Wykres 37. Potrzeba usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego w gminie	38
Wykres 38. Korzystanie z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.....	39
Wykres 39. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego .	39
Wykres 40. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych dla osób z problemami zdrowia psychicznego.....	39
Wykres 41. Brakujące w gminie usługi społeczne dla osób z problemami zdrowia psychicznego.....	40
Wykres 42. Odsetek rodzin zamieszkujących z dziećmi na terenie gminy	41
Wykres 43. Ocena wspierania rodzin z dziećmi przez gminę	41
Wykres 44. Opinia o wystarczalności usług społecznych oferowanych dla rodzin z dziećmi	41
Wykres 45. Ocena dostępności (uzyskania) usług społecznych dla rodzin z dziećmi	42
Wykres 46. Potrzeba usług społecznych dla rodzin z dziećmi	42
Wykres 47. Korzystanie z usług społecznych przez rodziny z dziećmi	43
Wykres 48. Poziom zadowolenia z usług społecznych dla rodzin z dziećmi	43
Wykres 49. Przyczyny niekorzystania z usług społecznych przez rodziny z dziećmi	44
Wykres 50. Brakujące w gminie usługi społeczne dla rodzin z dziećmi.....	44
Wykres 51. Dostępne i wykorzystywane usługi niepomocowe.....	45
Wykres 52. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla osób, które potrzebują pomocy DPS	46
Wykres 53. Potrzeba zaangażowania się instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla rodzin lub osób sprawujących pieczę zastępczą nad dziećmi.....	46
Wykres 54. Potrzeba zaangażowania instytucji powiatowych w realizację usług społecznych dla cudzoziemców i uchodźców	47
Wykres 55. Płeć uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	48
Wykres 56. Wiek uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	49
Wykres 57. Stanowisko uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	49
Wykres 58. Staż pracy uczestniczących w badaniu przedstawicieli instytucji świadczących usługi społeczne.....	49
Wykres 59. Podmiot prowadzący dla instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli realizujących usługi społeczne.....	49
Wykres 60. Nazwa instytucji uczestniczących w badaniu przedstawicieli świadczących usługi społeczne.....	49
Wykres 61. Wiedza przedstawicieli badanych instytucji w gminie o rozwoju usług społecznych i deinstytucjonalizacji	50
Wykres 62. Zrozumienie definicji deinstytucjonalizacji przez przedstawicieli badanych instytucji w gminie	50
Wykres 63. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do słuszności wdrażania deinstytucjonalizacji w Polsce	50
Wykres 64. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do potrzeby działań deinstytucjonalizacji w tych podmiotach	51

Wykres 65. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do realizacji lokalnego planu deinstytucjonalizacji	51
Wykres 66. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do rodzaju odbiorców usług społecznych	51
Wykres 67. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do pożądanego kierunku rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców	52
Wykres 68. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do barier w rozwoju usług społecznych dla poszczególnych grup odbiorców	52
Wykres 69. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do gotowości tych podmiotów do rozwoju usług społecznych	53
Wykres 70. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych w ofercie ich instytucji.....	53
Wykres 71. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla osób starszych.....	53
Wykres 72. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami.....	54
Wykres 73. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do braku usług społecznych dla osób w kryzysie bezdomności.....	54
Wykres 74. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do grupy społecznej nie objętej wsparciem instytucji do tego przeznaczonych	54
Wykres 75. Opinia przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do znajomości idei tworzenia Centrum Usług Społecznych (CUS)	55
Wykres 76. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do idei tworzenia CUS.....	55
Wykres 77. Ocena przedstawicieli badanych instytucji w gminie co do wiedzy na temat funkcjonowania CUS w ich gminie/powiecie.....	55
Wykres 78. Opinia przedstawicieli badanych instytucji co do funkcjonowania organizacji pozarządowych (NGO-sów) na terenie gminy/powiatu	56
Wykres 79. Doświadczenie przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu	56
Wykres 80. Ocena doświadczenia przedstawicieli badanych instytucji we współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu.....	56
Wykres 81. Zainteresowanie przedstawicieli badanych instytucji do nawiązania współpracy z organizacjami pozarządowymi i wolontariuszami na terenie gminy/powiatu.....	56